

úplné znenie

ZÁKONY III. 2020

Zákon
o sociálnom poistení

Zákon
**o starobnom dôchodkovom
sporení**

Zákon
o životnom minime

Zákon
**o peňažných príspevkoch
na kompenzáciu ťažkého
zdravotného postihnutia**

Poradca

úplné znenie zákonov po novelách

AKTUALIZÁCIA

K ZÁKONOM III/2020

Zmenené ustanovenia sú v texte vyznačené tučným písmom.

ZOŠIT 1

Obsah

1. **Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení** 4
po zmene zákonom č. 46/2020 Z. z. (1. novela) – Zákony III B/2020

2. **Zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení
a o zmene a doplnení niektorých zákonov.** 235
po zmene zákonom č. 46/2020 Z. z. (1. novela) – Zákony III B/2020

3. **Zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime
a o zmene a doplnení niektorých zákonov.** 339
po zmene zákonom č. 46/2020 Z. z. (1. novela) – Zákony III C/2020

4. **Zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého
zdravotného postihnutia.** 344
po zmene zákonom č. 46/2020 Z. z. (1. novela) – Zákony III C/2020

Vydavateľ

PORADCA, s. r. o.
Pri Celulóžke 40
010 01 Žilina
IČO: 36 371 271
041-5652 983, 5652 871

Objednávky

prijímame telefonicky 9.00 - 15.00 hod.
tel: **041-5652 871, 877, 879,**
0915 033 300, 0911 193 135
abos@poradca.sk, www.poradca.sk
písomne na adrese vydavateľstva

Tlač

marec 2020

Cena výtlačku

6 €

ISSN 1335-6127 (tlačené vydanie)

ISSN 1338-0877 (online vydanie)

EV 3900/09

P R E H L A D

Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení

PRVÁ ČASŤ

PRVÁ HLAVA

PRVÝ DIEL	ZÁKLADNÉ USTANOVENIA	§	1-2	4
DRUHÝ DIEL	ZÁKLADNÉ POJMY	§	3-12	5
TRETÍ DIEL	DÁVKY NEMOCENSKÉHO POISTENIA, DÔCHODKOVÉHO POISTENIA, ÚRAZOVÉHO POISTENIA, GARANČNÉHO POISTENIA A POISTENIA V NEZAMESTNANOSTI	§	13	10
ŠTVRTÝ DIEL	OSOBNÝ ROZSAH SOCIÁLNEHO POISTENIA	§	14-19	10
PIATY DIEL	VZNIK A ZÁNIK SOCIÁLNEHO POISTENIA	§	20-26	13
ŠIESTY DIEL	SPOSOBILOSŤ FYZICKEJ OSOBY V PRÁVNÝCH VZŤAHOCH SOCIÁLNEHO POISTENIA	§	27	18
SIEDMY DIEL	PRÁVNE ÚKONY A POČÍTANIE LEHÔT	§	28-29	18

DRUHÁ HLAVA

NEMOCENSKÉ DÁVKY

PRVÝ DIEL	VŠEOBECNÉ PODMIENKY NÁROKU NA NEMOCENSKÉ DÁVKY	§	30-32	19
DRUHÝ DIEL	NEMOCENSKÉ	§	33-38	20
TRETÍ DIEL	OŠETROVNÉ	§	39-43	21
ŠTVRTÝ DIEL	VYROVŇAVACIA DÁVKA	§	44-47	22
PIATY DIEL	MATERSKÉ	§	48-53	23
ŠIESTY DIEL	SPOLOČNÉ USTANOVENIA O NEMOCENSKÝCH DÁVKACH	§	54-57	25
SIEDMY DIEL	NÁROKY Z NEMOCENSKÉHO POISTENIA V OSOBITNÝCH PRÍPADOCH	§	58-59	28

TRETIA HLAVA

DÔCHODKOVÉ DÁVKY

PRVÝ DIEL	VYMEDZENIE POJMOV DÔCHODKOVÉHO POISTENIA	§	60-64	28
DRUHÝ DIEL	STAROBNÝ DÔCHODOK	§	65-66	31
TRETÍ DIEL	PREDČASNÝ STAROBNÝ DÔCHODOK	§	67-69	33
ŠTVRTÝ DIEL	INVALIDNÝ DÔCHODOK	§	70-73a	35
PIATY DIEL	VDOVSKÝ DÔCHODOK A VDOVECKÝ DÔCHODOK	§	74-75	38
ŠIESTY DIEL	SIROTSKÝ DÔCHODOK	§	76-77	39
SIEDMY DIEL	SPOLOČNÉ USTANOVENIA O DÔCHODKOVÝCH DÁVKACH	§	78-82a	40

ŠTVRTÁ HLAVA

ÚRAZOVÉ DÁVKY

PRVÝ DIEL	VYMEDZENIE POJMOV NA ÚČELY ÚRAZOVÝCH DÁVOK	§	83-84	45
DRUHÝ DIEL	ÚRAZOVÝ PRÍPLATOK	§	85-87	46
TRETÍ DIEL	ÚRAZOVÁ RENTA	§	88-89a	46
ŠTVRTÝ DIEL	JEDNORAZOVÉ VYROVNANIE	§	90-91	47
PIATY DIEL	POZOSTALOSTNÁ ÚRAZOVÁ RENTA	§	92-93	48
ŠIESTY DIEL	JEDNORAZOVÉ ODŠKODNENIE	§	94	48
SIEDMY DIEL	PRACOVNÁ REHABILITÁCIA A REHABILITAČNÉ	§	95-96	48
ÔSMY DIEL	REKVALIFIKÁCIA A REKVALIFIKAČNÉ	§	97-98	49
DEVIATY DIEL	NÁHRADA ZA BOLESTĽ A NÁHRADA ZA SŤAŽENIE SPOLOČENSKÉHO UPLATNENIA	§	99	49
DESIATY DIEL	NÁHRADA NÁKLADOV SPOJENÝCH S LIEČENÍM	§	100	50
JEDENÁSTY DIEL	NÁHRADA NÁKLADOV SPOJENÝCH S POHREBOM	§	101	50

PIATA HLAVA

DÁVKA GARANČNÉHO POISTENIA

§	102-103a	50
---	----------	----

ŠIESTA HLAVA

DÁVKA V NEZAMESTNANOSTI

§	104-108	51
---	---------	----

SIEDMA HLAVA

SPOLOČNÉ USTANOVENIA O NEMOCENSKÝCH DÁVKACH, DÔCHODKOVÝCH DÁVKACH, ÚRAZOVÝCH DÁVKACH, DÁVKE GARANČNÉHO POISTENIA A O DÁVKE V NEZAMESTNANOSTI

§	109-119	54
---	---------	----

DRUHÁ ČASŤ

PRVÁ HLAVA

PRVÝ DIEL	VÝKON A ORGANIZÁCIA SOCIÁLNEHO POISTENIA	§ 120	57
DRUHÝ DIEL	ORGÁNY SOCIÁLNEJ POISTOVNE	§ 121-127	58

DRUHÁ HLAVA

PRVÝ DIEL	POISTNÉ NA SOCIÁLNE POISTENIE	§ 128-147	61
DRUHÝ DIEL	POHLADÁVKY	§ 148-151	77
TRETÍ DIEL		§ 152-152a	78

TRETIA HLAVA

LEKÁRSKA POSUDKOVÁ ČINNOSŤ PRI VÝKONE SOCIÁLNEHO POISTENIA	§ 153-156	79
---	------------------	-----------

ŠTVRTÁ HLAVA

HOSPODÁRENIE SOCIÁLNEJ POISŤOVNE	§ 157-171	81
---	------------------	-----------

TRETIA ČASŤ

KONANIE VO VECIACH SOCIÁLNEHO POISTENIA	§ 172-225	87
--	------------------	-----------

ŠTVRTÁ ČASŤ

KONANIE VO VECIACH VYMÁHANIA POHLADÁVOK	§225a-225p	100
--	-------------------	------------

PIATA ČASŤ

PRÁVA A POVINNOSTI, ZODPOVEDNOSŤ, POKUTY A PENÁLE V SOCIÁLNOH POISTENÍ A V STAROBNOM DÔCHODKOVOM SPORENÍ

PRVÁ HLAVA

PRÁVA A POVINNOSTI V SOCIÁLNOH POISTENÍ A V STAROBNOM DÔCHODKOVOM SPORENÍ	§ 226-235	107
--	------------------	------------

DRUHÁ HLAVA

ZODPOVEDNOSŤ V SOCIÁLNOH POISTENÍ	§ 236-238	120
--	------------------	------------

TRETIA HLAVA

POKUTA A PENÁLE V SOCIÁLNOH POISTENÍ A V STAROBNOM DÔCHODKOVOM SPORENÍ

PRVÝ DIEL	UKLADANIE POKUTY SOCIÁLNOU POISŤOVŇOU A PREDPISOVANIE PENÁLE SOCIÁLNOU POISŤOVŇOU V SOCIÁLNOH POISTENÍ A V STAROBNOM DÔCHODKOVOM SPORENÍ	§ 239-241	121
DRUHÝ DIEL	PENÁLE PLATENÉ SOCIÁLNOU POISŤOVŇOU	§ 241a	122

ŠIESTA ČASŤ

KONTROLNÁ ČINNOSŤ SOCIÁLNEJ POISŤOVNE	§ 242-245c	122
--	-------------------	------------

SIEDMA ČASŤ

DOZOR ŠTÁTU NAD VYKONÁVANÍM SOCIÁLNEHO POISTENIA A STAROBNÉHO DÔCHODKOVÉHO SPORENIA	§ 246-248	125
--	------------------	------------

ÔSMA ČASŤ

PRECHODNÉ USTANOVENIA	§249-293cb	127
------------------------------	-------------------	------------

DEVIATA ČASŤ

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA	§ 294-295	171
------------------------------	------------------	------------

PRÍLOHY

Príloha č. 1

ZOZNAM CHORÔB Z POVOLANIA	185
----------------------------------	------------

Príloha č. 2

CHOROBY A STAVY, KTORÉ SI VYŽADUJÚ OSOBITNÚ STAROSTLIVOSŤ	187
--	------------

Príloha č. 3

VŠEOBECNÉ VYMERIAVACIE ZÁKLADY V KALENDÁRNYCH ROKOCH PRED ROKOM 2003	193
---	------------

Príloha č. 3a

195

Príloha č. 3b

196

Príloha č. 4

PERCENTUÁLNA MIERA POKLESU ZÁROBKOVEJ ČINNOSTI PODĽA DRUHU ZDRAVOTNÉHO POSTIHNUTIA ORGÁNOV A SYSTÉMOV	196
--	------------

Príloha č. 5

ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNE ZÁVÄZNÝCH AKTOV EURÓPSKEJ ÚNIE	233
---	------------

o sociálnom poistení

v znení

zákona č. 551/2003 Z. z., zákona č. 600/2003 Z. z., zákona č. 5/2004 Z. z., zákona č. 43/2004 Z. z., zákona č. 186/2004 Z. z., zákona č. 365/2004 Z. z., zákona č. 391/2004 Z. z., zákona č. 439/2004 Z. z., zákona č. 523/2004 Z. z., zákona č. 721/2004 Z. z., zákona č. 82/2005 Z. z., zákona č. 244/2005 Z. z., zákona č. 351/2005 Z. z., zákona č. 534/2005 Z. z., zákona č. 584/2005 Z. z., zákona č. 310/2006 Z. z., nálezu Ústavného súdu SR č. 460/2006 Z. z., (úplné znenie vyhlásené zákonom č. 513/2006 Z. z.), zákona č. 529/2006 Z. z., uznesenia Ústavného súdu SR č. 566/2006 Z. z., zákona č. 592/2006 Z. z., zákona č. 677/2006 Z. z., zákona č. 274/2007 Z. z., zákona č. 519/2007 Z. z., zákona č. 555/2007 Z. z., zákona č. 659/2007 Z. z., (úplné znenie vyhlásené zákonom č. 174/2008 Z. z.), nálezu Ústavného súdu SR č. 204/2008 Z. z., zákona č. 434/2008 Z. z., zákona č. 449/2008 Z. z., zákona č. 599/2008 Z. z., zákona č. 108/2009 Z. z., zákona č. 200/2009 Z. z., zákona č. 192/2009 Z. z., zákona č. 285/2009 Z. z., zákona č. 571/2009 Z. z., zákona č. 572/2009 Z. z., zákona č. 52/2010 Z. z., zákona č. 151/2010 Z. z., zákona č. 403/2010 Z. z., zákona č. 543/2010 Z. z., zákona č. 125/2011 Z. z., zákona č. 223/2011 Z. z., zákona č. 250/2011 Z. z., zákona č. 334/2011 Z. z., zákona č. 348/2011 Z. z., zákona č. 521/2011 Z. z., zákona č. 69/2012 Z. z., zákona č. 252/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 96/2013 Z. z., zákona č. 338/2013 Z. z., zákona č. 352/2013 Z. z., zákona č. 183/2014 Z. z., zákona č. 195/2014 Z. z., zákona č. 204/2014 Z. z., zákona č. 240/2014 Z. z., zákona č. 298/2014 Z. z., zákona č. 25/2015 Z. z., zákona č. 32/2015 Z. z., zákona č. 61/2015 Z. z., zákona č. 77/2015 Z. z., zákona č. 87/2015 Z. z., zákona č. 112/2015 Z. z., zákona č. 140/2015 Z. z., zákona č. 176/2015 Z. z., zákona č. 336/2015 Z. z., zákona č. 378/2015 Z. z., zákona č. 407/2015 Z. z., zákona č. 440/2015 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 285/2016 Z. z., zákona č. 310/2016 Z. z., zákona č. 355/2016 Z. z., zákona č. 2/2017 Z. z., zákona č. 85/2017 Z. z., zákona č. 184/2017 Z. z., zákona č. 264/2017 Z. z., zákona č. 266/2017 Z. z., zákona č. 279/2017 Z. z., zákona č. 63/2018 Z. z., zákona č. 87/2018 Z. z., zákona č. 177/2018 Z. z., zákona č. 191/2018 Z. z., zákona č. 282/2018 Z. z., zákona č. 314/2018 Z. z., zákona č. 317/2018 Z. z., zákona č. 366/2018 Z. z., zákona č. 368/2018 Z. z., zákona č. 35/2019 Z. z., zákona č. 83/2019 Z. z., zákona č. 105/2019 Z. z., zákona č. 221/2019 Z. z., zákona č. 225/2019 Z. z., zákona č. 231/2019 Z. z., zákona č. 321/2019 Z. z., zákona č. 381/2019 Z. z., zákona č. 382/2019 Z. z., zákona č. 385/2019 Z. z., zákona č. 390/2019 Z. z., zákona č. 393/2019 Z. z., zákona č. 466/2019 Z. z., zákona č. 467/2019 Z. z.

a zákona č. 46/2020 Z. z.

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

PRVÁ HLAVA

PRVÝ DIEL ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet a pôsobnosť zákona

(1) Tento zákon vymedzuje sociálne poistenie, upravuje rozsah sociálneho poistenia, právne vzťahy pri vykonávaní sociálneho poistenia, organizáciu sociálneho poistenia, financovanie sociálneho poistenia, dozor štátu nad vykonávaním sociálneho poistenia, konanie vo veciach sociálneho poistenia a konanie vo veciach vymáhania pohľadávok.

(2) Tento zákon upravuje aj výkon starobného

dôchodkového sporenia v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom.¹⁾

(3) Tento zákon sa nevzťahuje na príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Národného bezpečnostného úradu, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Hasičského a záchranného zboru, Horskej záchrannej služby, ozbrojených príslušníkov finančnej správy^{1a)} (ďalej len „policajti“), profesionálnych vojakov ozbrojených síl^{1b)} vojakov mimoriadnej služby^{1c)} (ďalej len „profesionálny vojak“), ktorých sociálne zabezpečenie je upravené osobitným predpisom,²⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 2

Rozsah sociálneho poistenia

Sociálne poistenie podľa tohto zákona je

- a) nemocenské poistenie ako poistenie pre prípad straty alebo zníženia príjmu zo zárobkovej činnosti a na zabezpečenie príjmu v dôsledku dočasnej pracovnej neschopnosti, tehotenstva a materstva,

- b) dôchodkové poistenie, a to
 1. starobné poistenie ako poistenie na zabezpečenie príjmu v starobe a pre prípad úmrtia,
 2. invalidné poistenie ako poistenie pre prípad poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v dôsledku dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu poistenca a pre prípad úmrtia,
- c) úrazové poistenie ako poistenie pre prípad poškodenia zdravia alebo úmrtia v dôsledku pracovného úrazu, služobného úrazu (ďalej len „pracovný úraz“) a choroby z povolania,
- d) garančné poistenie ako poistenie pre prípad platobnej neschopnosti zamestnávateľa na uspokojenie nárokov zamestnanca, na úhradu odmeny a výdavkov predbežného správcu podľa osobitného predpisu^{2a)} a na úhradu povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie (ďalej len „príspevky na starobné dôchodkové sporenie“) nezaplatených zamestnávateľom do základného fondu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie,
- e) poistenie v nezamestnanosti ako poistenie pre prípad straty príjmu z činnosti zamestnanca v dôsledku nezamestnanosti a na zabezpečenie príjmu v dôsledku nezamestnanosti.

DRUHÝ DIEL ZÁKLADNÉ POJMY

§ 3 Zárobková činnosť

(1) Zárobková činnosť podľa tohto zákona je, ak osobitný predpis⁴⁾ alebo medzinárodná zmluva, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, neustanovuje inak, činnosť vyplývajúca z právneho vzťahu, ktorý zakladá

- a) právo na príjem zo závislej činnosti podľa osobitného predpisu,⁵⁾ okrem nepeňažného príjmu z predchádzajúceho právneho vzťahu, ktorý zakladal právo na príjem zo závislej činnosti podľa osobitného predpisu,⁵⁾ poskytnutého z prostriedkov sociálneho fondu,
- b) dosahovanie príjmu z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu.⁶⁾

(2) Zárobková činnosť je aj činnosť podľa odseku 1, z ktorej príjem nepodlieha dani z príjmov podľa osobitného predpisu⁷⁾ preto, že tak ustanovujú predpisy a medzinárodné zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia.

(3) Zárobková činnosť je aj činnosť podľa odseku 1, z ktorej príjem nepodlieha dani z príjmov podľa

osobitného predpisu,⁷⁾ ak na fyzickú osobu, ktorá túto zárobkovú činnosť vykonáva, sa v právnych vzťahoch sociálneho poistenia uplatňujú predpisy Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu⁴⁾ alebo sa uplatňuje medzinárodná zmluva, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky.

§ 4 Zamestnanec

(1) Zamestnanec na účely nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti je, ak tento zákon neustanovuje inak, fyzická osoba v právnom vzťahu, ktorý jej zakladá právo na pravidelný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, okrem

- a) fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe dohody o brigádnickej práci študentov,
- b) fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe dohody o vykonaní práce alebo dohody o pracovnej činnosti, ktorá má priznaný
 1. starobný dôchodok,
 2. predčasný starobný dôchodok,
 3. invalidný dôchodok,
 4. výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu²⁾ a dovŕšila dôchodkový vek,
 5. invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu,²⁾
- c) žiaka strednej školy v právnom vzťahu, na základe ktorého vykonáva praktické vyučovanie podľa osobitného predpisu^{17aa)} a študenta vysokej školy v právnom vzťahu, na základe ktorého vykonáva praktickú výučbu alebo odbornú prax podľa osobitného predpisu,^{7aaa)}
- d) fyzickej osoby v pracovnom pomere alebo štátno-zamestnaneckom pomere, ak

1. bola pred vznikom pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru
 - 1a. dlhodobo nezamestnaný občan^{7a)} a dôvodom vyradenia z evidencie uchádzačov o zamestnanie bol vznik tohto pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru; ak k tomu istému dňu vzniklo viac pracovných pomerov alebo štátnozamestnaneckých pomerov, za pracovný pomer alebo štátnozamestnanecký pomer, ktorý bol dôvodom vyradenia z evidencie uchádzačov o zamestnanie, sa považuje ten pracovný pomer alebo štátnozamestnanecký pomer, na základe ktorého bola podaná prihláška do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia ako prvá, alebo

- 1b. vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej šesť po sebe nasledujúcich mesiacov, má trvalý pobyt v najmenej rozvinutom okrese^{7b)} a dôvodom vyradenia z evidencie uchádzačov o zamestnanie bol vznik tohto pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru; časť vety za bodkočiarkou v bode 1a. platí rovnako,
2. suma jej mesačného príjmu podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 z tohto pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru nie je vyššia ako 67 % priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky (ďalej len „štatistický úrad“) za rok, ktorý 2 roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom vznikol pracovný pomer alebo štátnozamestnanecký pomer,
3. jej nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti podľa § 20 ods. 4 písm. a) alebo písm. b),
4. voči jej zamestnávateľovi Sociálna poisťovňa neeviduje ku dňu vzniku tohto pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru pohľadávku na poisťnom na sociálne poistenie a príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie, ktorú možno predpísať a ktorá je splatná k poslednému dňu kalendárneho mesiaca, ktorý 2 mesiace predchádza kalendárnemu mesiacu, v ktorom vznikol tento pracovný pomer alebo štátnozamestnanecký pomer,
5. jej zamestnávateľ neznížil počet zamestnancov z dôvodu prijatia tejto fyzickej osoby a
6. odo dňa vzniku tohto pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru neuplynulo viac ako 12 kalendárnych mesiacov a

e) fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe dohody o zaradení do aktívnych záloh podľa osobitného predpisu.^{1c)}

(2) Zamestnanec na účely dôchodkového poistenia je aj fyzická osoba v právnom vzťahu, ktorý jej zakladá právo na nepravidelný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, okrem fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe ňou určenej dohody podľa § 227a, ak priemerný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 z tejto dohody nepresiahne sumu podľa odseku 5, žiaka strednej školy v právnom vzťahu, na základe ktorého vykonáva praktické vyučovanie

podľa osobitného predpisu^{7aa)} a študenta vysokej školy v právnom vzťahu, na základe ktorého vykonáva praktickú výučbu alebo odbornú prax podľa osobitného predpisu^{7aaa)}. Zamestnancom na účely dôchodkového poistenia je aj

- a) fyzická osoba v právnom vzťahu na základe dohody o brigádnickej práci študentov, ktorý jej zakladá právo na pravidelný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, okrem fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe ňou určenej dohody podľa § 227a, ak mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 z tejto dohody nepresiahne sumu podľa odseku 5,
- b) fyzická osoba v právnom vzťahu na základe dohody o vykonaní práce alebo dohody o pracovnej činnosti, ktorý jej zakladá právo na pravidelný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, ak je fyzickou osobou uvedenou v odseku 1 písm. b), okrem fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe ňou určenej dohody podľa § 227a, ak mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 z tejto dohody nepresiahne sumu podľa odseku 5,
 1. starobného dôchodku,
 2. invalidného dôchodku,
 3. výsluhového dôchodku podľa osobitného predpisu²⁾ a dovŕšila dôchodkový vek,
 4. invalidného výsluhového dôchodku podľa osobitného predpisu,²⁾
- c) fyzická osoba, ktorá bola fyzickou osobou uvedenou v § 4 ods. 1 písm. d), ktorej vzniklo povinné dôchodkové poistenie podľa § 20 ods. 5 a
- d) fyzická osoba v právnom vzťahu na základe dohody o zaradení do aktívnych záloh podľa osobitného predpisu^{1c)} počas pravidelného cvičenia alebo plnenia úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky, za ktoré jej patrí príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3.

[účinnosť od 1. januára 2023]

(2) Zamestnanec na účely dôchodkového poistenia

je aj fyzická osoba, ktorá

- a) je v právnom vzťahu, ktorý jej zakladá právo na nepravidelný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, okrem žiaka strednej školy v právnom vzťahu, na základe ktorého vykonáva praktické vyučovanie podľa osobitného predpisu,^{7aa)} a študenta vysokej školy v právnom vzťahu, na základe ktorého vykonáva praktickú výučbu alebo odbornú prax podľa osobitného predpisu,^{7aaa)}
- b) je v právnom vzťahu na základe

1. dohody o brigádnickej práci študentov, ktorý jej zakladá právo na pravidelný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2

a 3,

2. *dohody o vykonaní práce alebo dohody o pracovnej činnosti, ktorý jej zakladá právo na pravidelný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, ak je fyzickou osobou uvedenou v odseku 1 písm. b),*

c) *je v právnom vzťahu na základe dohody o zaradení do aktívnych záloh podľa osobitného predpisu,^{1c)} ktorý jej zakladá právo na príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 za čas pravidelného cvičenia alebo plnenia úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky,*

d) *bola fyzickou osobou uvedenou v odseku 1 písm. d) a vzniklo jej povinné dôchodkové poistenie podľa § 20 ods. 5.]*

(3) Zamestnanec na účely úrazového poistenia je fyzická osoba v právnom vzťahu zakladajúcim zamestnávateľovi úrazové poistenie.

(4) Zamestnanec na účely garančného poistenia je fyzická osoba v právnom vzťahu zakladajúcim zamestnávateľovi garančné poistenie, okrem zamestnanca, ktorý je štatutárnym orgánom zamestnávateľa a má najmenej 50 % účasť na majetku zamestnávateľa alebo členom štatutárneho orgánu zamestnávateľa a má najmenej 50 % účasť na majetku zamestnávateľa.

(5) Maximálna suma mesačného príjmu a maximálna suma priemerného mesačného príjmu podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 z dohody určenej podľa § 227a je 200 eur.

[účinnosť od 1. januára 2023

(5) Zrušený.]

§ 4a

Na účely tohto zákona sa za fyzickú osobu v právnom vzťahu na základe

- a) *dohody o brigádnickej práci študentov považuje aj fyzická osoba v právnom vzťahu na základe zmluvy o výkone činnosti športového odborníka, ak ide o fyzickú osobu, ktorá je žiakom strednej školy alebo študentom dennej formy vysokoškolského štúdia a nedovršila 26 rokov veku,*
- b) *dohody o pracovnej činnosti považuje aj fyzická osoba v právnom vzťahu na základe zmluvy o výkone činnosti športového odborníka.*

§ 5

Samostatne zárobkovo činná osoba

Samostatne zárobkovo činná osoba podľa tohto zákona je fyzická osoba, ktorá dovŕšila 18 rokov veku a v kalendárnom roku rozhodujúcom na vznik alebo na trvanie povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činné osoby dosahovala príjmy uvedené v § 3 ods. 1

písm. b) a ods. 2 a 3, okrem fyzickej osoby, ktorá má podľa zmluvy o výkone osobnej asistencie vykonávať osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím.

§ 6

Poistenec

(1) Poistenec podľa tohto zákona je fyzická osoba, ktorá je nemocensky poistená, dôchodkovo poistená alebo poistená v nezamestnanosti podľa tohto zákona.

(2) Poistenec podľa tohto zákona je na účely dôchodkového poistenia aj fyzická osoba, ktorá získala obdobie dôchodkového poistenia podľa § 60 ods. 2, 4 a 5.

(3) Poistencom patria práva pri výkone sociálneho poistenia rovnako v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania v sociálnom zabezpečení ustanovenou osobitným zákonom.^{23a)}

(4) Poistenec, ktorý sa domnieva, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli dotknuté v dôsledku nedodržania zásady rovnakého zaobchádzania, môže sa domáhať právnej ochrany na súde podľa osobitného zákona.^{23a)}

§ 7

Zamestnávateľ

(1) Zamestnávateľ podľa tohto zákona je

- a) fyzická osoba, ktorá je povinná poskytovať zamestnancovi príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 a má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, povolenie na prechodný pobyt²⁴⁾ alebo povolenie na trvalý pobyt,²⁵⁾
- b) právnická osoba, ktorá je povinná poskytovať zamestnancovi príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 a jej sídlo alebo sídlo jej organizačnej zložky je na území Slovenskej republiky,
- c) pre fyzickú osobu vykonávajúcu zárobkovú činnosť podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3

1. fyzická osoba, ktorá je povinná poskytovať zamestnancovi príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 a má bydlisko v inom členskom štáte Európskej únie alebo v štáte, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore ako Slovenská republika alebo na území Švajčiarskej konfederácie alebo v štáte, s ktorým má Slovenská republika uzatvorenú medzinárodnú zmluvu, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, alebo

2. právnická osoba, ktorá je povinná poskytovať zamestnancovi príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 a má sídlo alebo sídlo organizačnej zložky v členskom štáte Európskej

únie alebo v štáte, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore, alebo na území Švajčiarskej konfederácie alebo v štáte, s ktorým má Slovenská republika uzatvorenú medzinárodnú zmluvu, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky.

(2) Ak zamestnávateľom nie je fyzická osoba alebo právnická osoba podľa odseku 1, funkciu zamestnávateľa plní platiteľ príjmu zo závislej činnosti podľa osobitného predpisu.^{25a)}

(3) Zamestnávateľ na účely nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti nie je fyzická osoba alebo právnická osoba podľa odseku 1 z právneho vzťahu s fyzickou osobou na základe dohody určenej podľa § 227a, ak mesačný príjem alebo priemerný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 z tejto dohody nepresiahne sumu podľa § 4 ods. 5.

(4) Zamestnávateľ na účely nemocenského poistenia a poistenia v nezamestnanosti nie je fyzická osoba alebo právnická osoba podľa odseku 1 v právnom vzťahu s

- a) fyzickou osobou na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, ktorý jej zakladá právo na nepravidelný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a odsekov 2 a 3,
- b) fyzickou osobou na základe dohody o brigádnickej práci študentov, ktorý jej zakladá právo na pravidelný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a odsekov 2 a 3,
- c) fyzickou osobou na základe dohody o vykonaní práce alebo dohody o pracovnej činnosti, ktorý jej zakladá právo na pravidelný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a odsekov 2 a 3, ak je poberateľom
 1. starobného dôchodku,
 2. predčasného starobného dôchodku,
 3. invalidného dôchodku,
 4. výsluhového dôchodku podľa osobitného predpisu²⁾ a dovŕšila dôchodkový vek,
 5. invalidného výsluhového dôchodku podľa osobitného predpisu.²⁾

[účinnosť od 1. januára 2023

(3) Zrušený.

(4) Zrušený.]

§ 8

Pracovný úraz a choroba z povolania

(1) Pracovný úraz podľa tohto zákona je poškodenie zdravia alebo smrť fyzickej osoby spôsobené nezávisle od jej vôle krátkodobým, náhlým a násilným pôsobením vonkajších vplyvov, ktoré

a) zamestnanec zamestnávateľa podľa § 16 utrpel pri plnení pracovných úloh alebo služobných úloh alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh alebo služobných úloh, pre plnenie pracovných úloh alebo služobných úloh a pri odvracaní škody hroziacej zamestnávateľovi,²⁶⁾

b) fyzická osoba uvedená v § 17 ods. 2 utrpela pri činnostiach uvedených v tomto ustanovení alebo v priamej súvislosti s týmito činnosťami.

(2) Choroba z povolania podľa tohto zákona je choroba uznaná príslušným špecializovaným pracoviskom podľa osobitného predpisu^{26a)}, zaradená do zoznamu chorôb z povolania uvedeného v prílohe č. 1, ak vznikla za podmienok uvedených v tejto prílohe

a) zamestnancovi zamestnávateľa podľa § 16 pri plnení pracovných úloh alebo služobných úloh alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh alebo služobných úloh,

b) fyzickej osobe uvedenej v § 17 ods. 2 pri činnostiach uvedených v tomto ustanovení alebo v priamej súvislosti s týmito činnosťami.

(3) Choroba z povolania je aj choroba, ktorá bola zistená pred jej zaradením do zoznamu chorôb z povolania, najviac tri roky pred dňom jej zaradenia do tohto zoznamu.

(4) Plnenie pracovných úloh alebo služobných úloh podľa odsekov 1 a 2 je

- a) výkon pracovných povinností vyplývajúcich z pracovného pomeru alebo služobných povinností vyplývajúcich zo štátnozamestnaneckého pomeru alebo služobného pomeru,
- b) iná činnosť vykonávaná na príkaz zamestnávateľa a
- c) činnosť, ktorá je predmetom pracovnej cesty alebo služobnej cesty.

(5) V priamej súvislosti s plnením pracovných úloh alebo služobných úloh zamestnanca podľa odsekov 1 a 2 je

- a) úkon potrebný na výkon práce a úkon počas práce zvyčajný alebo potrebný pred začiatkom práce alebo po jej skončení; tieto úkony nie sú cesta do zamestnania a späť, okrem cesty súvisiacej s vykonávaním služobnej pohotovosti podľa osobitného predpisu,²⁷⁾ stravovanie, ošetrovanie alebo vyšetrenie v zdravotníckom zariadení ani cesta na ne a späť, s výnimkou uvedenou v písmene b),
- b) vyšetrenie zamestnanca v zdravotníckom zariadení vykonané na príkaz zamestnávateľa alebo ošetrovanie v zdravotníckom zariadení pri prvej pomoci a cesta na ne a späť,
- c) účasť zamestnanca na vzdelávaní, prehlbovaní kvalifikácie alebo na jej zvyšovaní, na ktorých sa zamestnanec zúčastnil na príkaz zamestnávateľa,

vrátane školenia alebo vzdelávania organizovaného odborovou organizáciou alebo vyšším odborovým orgánom pre zamestnancov a pre funkcionárov výboru odborovej organizácie, ak sa na nich zúčastňujú so súhlasom alebo s vedomím zamestnávateľa,

- d) povinná účasť zamestnanca na rekondičnom pobyte²⁸⁾ alebo v priamej súvislosti s ňou.

(6) V priamej súvislosti s činnosťou fyzických osôb uvedených v § 17 ods. 2 sú úkony potrebné na výkon tejto činnosti a zvyčajné úkony počas tejto činnosti; odsek 5 písm. a) časť vety za bodkočiarkou platí rovnako.

(7) Pracovný úraz a choroba z povolania nie je služobný úraz a choroba z povolania, ktoré vznikli pri výkone služby policajta a profesionálneho vojaka alebo v súvislosti s nimi.

§ 9

Nezaopatrené dieťa

(1) Nezaopatrené dieťa podľa tohto zákona je dieťa

- a) od skončenia povinnej školskej dochádzky,²⁹⁾
- b) po skončení povinnej školskej dochádzky,²⁹⁾ najdlhšie do dovŕšenia 26 rokov veku, ak
 1. sa sústavne pripravuje na povolanie,
 2. pre chorobu a stav, ktoré si vyžadujú osobitnú starostlivosť podľa prílohy č. 2, sa nemôže sústavne pripravovať na povolanie alebo nemôže vykonávať zárobkovú činnosť alebo
 3. pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je neschopné sa sústavne pripravovať na povolanie alebo je neschopné vykonávať zárobkovú činnosť.

(2) Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nezaopatreného dieťaťa je choroba a stav uvedené v prílohe č. 2, ktoré podľa poznatkov lekárskej vedy majú trvať alebo trvajú dlhšie ako jeden rok a ktoré si vyžadujú osobitnú starostlivosť podľa tejto prílohy.

(3) Nezaopatrené dieťa nie je dieťa,

- a) ktoré sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom, ak už získalo vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a bol mu priznaný akademický titul podľa osobitného predpisu,³⁰⁾ alebo
- b) ktoré je poberateľom invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %.

§ 10

Sústavná príprava na povolanie

(1) Sústavná príprava na povolanie podľa tohto zákona je štúdium na strednej škole po skončení povinnej školskej dochádzky²⁹⁾ alebo štúdium na vysokej škole do získania vysokoškolského vzdelania druhého

stupňa.³¹⁾

(2) Sústavná príprava na povolanie podľa § 9 ods. 1 písm. b) prvého bodu sa začína

- a) žiakovi strednej školy od začiatku školského roka nasledujúceho po školskom roku, v ktorom skončí povinnú školskú dochádzku,
- b) študentovi vysokej školy odo dňa zápisu na štúdium prvého stupňa alebo na štúdium druhého stupňa.

(3) Sústavná príprava na povolanie podľa § 9 ods. 1 písm. b) prvého bodu sa končí

- a) žiakovi strednej školy spôsobom ustanoveným osobitným predpisom,³²⁾
- b) študentovi vysokej školy spôsobom ustanoveným osobitným predpisom.³³⁾

(4) Sústavná príprava na povolanie podľa tohto zákona je aj obdobie

- a) bezprostredne nadväzujúce na skončenie štúdia na strednej škole, najdlhšie do konca školského roka, v ktorom dieťa skončilo štúdium na strednej škole,
- b) od skončenia štúdia na strednej škole do zápisu na štúdium na vysokú školu vykonaného v kalendárnom roku, v ktorom dieťa skončilo štúdium na strednej škole,
- c) po skončení posledného ročníka strednej školy do vykonania skúšky podľa osobitného predpisu,³²⁾ najdlhšie do konca školského roka, v ktorom malo byť štúdium skončené,
- d) od získania vysokoškolského vzdelania prvého stupňa do zápisu na vysokoškolské štúdium druhého stupňa, ak zápis na vysokoškolské štúdium druhého stupňa bol vykonaný do konca kalendárneho roka, v ktorom bolo získané vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa.

(5) Sústavná príprava dieťaťa na povolanie je aj iné štúdium alebo výučba, ak sú svojím rozsahom a úrovňou podľa rozhodnutia Ministerstva školstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo školstva“) postavené na roveň štúdia na školách uvedených v odseku 1.

§ 11

Všeobecný vymeriavací základ

(1) Všeobecný vymeriavací základ je 12-násobok priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistený štatistickým úradom za príslušný kalendárny rok.

(2) Všeobecný vymeriavací základ v poslednom kalendárnom roku rozhodujúceho obdobia uvedeného v § 63 sa rovná všeobecnému vymeriavaciemu základu za predposledný kalendárny rok rozhodujúceho obdobia.

(3) Všeobecné vymeriavacie základy v kalendárnych rokoch pred rokom 2003 sú uvedené v prílohe č. 3.

§ 12

Platobná neschopnosť zamestnávateľa

(1) Zamestnávateľ je na účely tohto zákona platobne neschopný, ak bol podaný návrh na vyhlásenie konkurzu.

(2) Deň vzniku platobnej neschopnosti zamestnávateľa je deň doručenia návrhu na vyhlásenie konkurzu príslušnému súdu.

(3) Ak súd začne konkurzné konanie bez návrhu podľa osobitného predpisu,^{33a)} považuje sa deň vydania uznesenia súdu o začatí konkurzného konania za deň vzniku platobnej neschopnosti zamestnávateľa.

TRETÍ DIEL

DÁVKY NEMOCENSKÉHO POISTENIA, DÔCHODKOVÉHO POISTENIA, ÚRAZOVÉHO POISTENIA, GARANČNÉHO POISTENIA A POISTENIA V NEZAMESTNANOSTI

§ 13

(1) Z nemocenského poistenia sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytujú nemocenské dávky, a to

- a) nemocenské,
- b) ošetrovné,
- c) vyrovnávacia dávka,
- d) materské.

(2) Z dôchodkového poistenia sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytujú dôchodkové dávky, a to

- a) zo starobného poistenia
 1. starobný dôchodok,
 2. predčasný starobný dôchodok,
 3. vdovský dôchodok a vdovecký dôchodok,
 4. sirotsky dôchodok,
 5. **13. dôchodok,**
- b) z invalidného poistenia
 1. invalidný dôchodok,
 2. vdovský dôchodok a vdovecký dôchodok,
 3. sirotsky dôchodok,
 4. **13. dôchodok.**

(3) Z úrazového poistenia sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytujú úrazové dávky, a to

- a) úrazový príplatok,
- b) úrazová renta,
- c) jednorazové vyrovnanie,
- d) pozostalostná úrazová renta,
- e) jednorazové odškodnenie,
- f) pracovná rehabilitácia a rehabilitačné,

- g) rekvalifikácia a rekvalifikačné,
- h) náhrada za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia,
- i) náhrada nákladov spojených s liečením,
- j) náhrada nákladov spojených s pohrebom.

(4) Z garančného poistenia sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytuje dávka garančného poistenia.

(5) Z poistenia v nezamestnanosti sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytuje dávka v nezamestnanosti.

ŠTVRTÝ DIEL

OSOBNÝ ROZSAH SOCIÁLNEHO POISTENIA

§ 14

Osobný rozsah nemocenského poistenia

(1) Povinne nemocensky poistení sú

- a) zamestnanec uvedený v § 4 ods. 1,
- b) samostatne zárobkovo činná osoba, ktorej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu⁶⁾ alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5.

[účinnosť od 1. januára 2023]

- b) samostatne zárobkovo činná osoba, ktorej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu⁶⁾ alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 9 písm. a).]

(2) Dobrovoľne nemocensky poistená osoba môže byť fyzická osoba po dovŕšení 16 rokov veku, ktorá má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, povolenie na prechodný pobyt²⁴⁾ alebo povolenie na trvalý pobyt,²⁵⁾ ak nie je povinne nemocensky poistená a

- a) nemá priznaný starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %,
- b) nie je poberateľom invalidného dôchodku po dovŕšení dôchodkového veku a
- c) je súčasne dobrovoľne dôchodkovo poistená.

§ 15

Osobný rozsah dôchodkového poistenia

(1) Povinne dôchodkovo poistení sú

- a) zamestnanec uvedený v § 4 ods. 1 a 2,

- b) samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá je povinne nemocensky poistená,
- c) fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá sa riadne stará o dieťa do šiestich rokov jeho veku s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ak nie je dôchodkovo poistená podľa písmen a) alebo b), nebol jej priznaný predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok, nedovršila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok (ďalej len „dôchodkový vek“) a podala prihlášku na dôchodkové poistenie z dôvodu tejto starostlivosti,
- d) fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá sa riadne stará o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom po dovŕšení šiestich rokov jeho veku s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky najdlhšie do 18 rokov jeho veku, ak nie je dôchodkovo poistená podľa písmen a) až c), nebol jej priznaný predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok a nedovršila dôchodkový vek,
- e) fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu³⁵⁾ a podala prihlášku na dôchodkové poistenie z dôvodu výkonu tejto osobnej asistencie a fyzická osoba, ktorá má podľa zmluvy o výkone osobnej asistencie vykonávať osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím najmenej 140 hodín mesačne podľa osobitného predpisu^{35a)}, ak nie je dôchodkovo poistená podľa písmen a) až d), nebol jej priznaný predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok a nedovršila dôchodkový vek,
- f) na účely starobného poistenia fyzická osoba, ktorej sa vypláca úrazová renta priznaná podľa § 88 do dovŕšenia dôchodkového veku alebo do priznania predčasného starobného dôchodku.
- g) ohrozený svedok alebo chránený svedok podľa osobitného predpisu,^{35b)} ktorí dovŕšili 16 rokov veku a ktorí podľa vyjadrenia orgánu príslušného na poskytovanie ochrany a pomoci nemôžu vykonávať zárobkovú činnosť, ak nie sú dôchodkovo poistení podľa písmen a) až f), nebol im priznaný predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok a nedovŕšili dôchodkový vek.
- h) vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy podľa osobitného predpisu,^{35c)} ak nie je dôchodkovo poistený podľa písmen a) až g) a nebol mu priznaný invalidný dôchodok,
- i) fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má priznaný kompenzačný príspevok zamestnancom, ktorí ukončili zamest-

nanie so stálym pracoviskom v podzemi z dôvodu útlmu banskej činnosti^{35d)} (ďalej len „kompenzačný príspevok“), ak nie je dôchodkovo poistená podľa písmen a) až e), g) a h), nebol jej priznaný invalidný dôchodok a nedovršila dôchodkový vek.

(2) Podmienka podania prihlášky na dôchodkové poistenie sa považuje za splnenú, ak fyzická osoba podľa

- a) odseku 1 písm. c) má nárok na rodičovský príspevok,
- b) odseku 1 písm. e) má podľa zmluvy o výkone osobnej asistencie uzatvorenej s fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má nárok na peňažný príspevok na osobnú asistenciu, vykonávať osobnú asistenciu najmenej 140 hodín mesačne,
- c) odseku 1 písm. c) a e) je fyzickou osobou, ktorej vzniklo povinné dôchodkové poistenie podľa § 22 ods. 3.

(3) Fyzická osoba uvedená v odseku 1 písm. c) a d) je rodič alebo osvojiteľ dieťaťa, jeho manžel (manželka) a fyzická osoba, ktorej bolo toto dieťa zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu.

(4) Riadna starostlivosť podľa odseku 1 písm. c) a d) je riadna starostlivosť podľa osobitného predpisu.³⁶⁾

(5) Dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba môže byť fyzická osoba po dovŕšení 16 rokov veku, ktorá má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, povolenie na prechodný pobyt²⁴⁾ alebo povolenie na trvalý pobyt²⁵⁾ a nemá priznaný predčasný starobný dôchodok.

(6) Nárok na dôchodkové dávky za podmienok ustanovených týmto zákonom má aj manžel (manželka) a nezaopatrené dieťa po fyzických osobách uvedených v odsekoch 1 a 5 a po poberateľoch starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku a invalidného dôchodku.

Osobný rozsah úrazového poistenia

§ 16

Povinne úrazovo poistený je zamestnávateľ, ktorý zamestnáva aspoň jednu fyzickú osobu vykonávajúcu zárobkovú činnosť v pracovnoprávnom vzťahu,³⁸⁾ v štátnozamestnaneckom pomere,³⁹⁾ v členskom pomere, ktorého súčasťou je aj pracovný vzťah k družstvu,^{39a)} v služobnom pomere^{39b)} okrem fyzickej osoby, ktorá je sudca alebo prokurátor alebo ktorý zamestnáva aspoň jednu fyzickú osobu vykonávajúcu zárobkovú činnosť, ktorou je výkon verejnej funkcie podľa osobitných predpisov.^{39c)} Povinne úrazovo poistený je aj ústav na výkon väzby a ústav na výkon trestu odňatia slobody, ktoré plnia povinnosti zamestnávateľa podľa

osobitného predpisu^{39d)} pre fyzickú osobu vo výkone väzby a pre fyzickú osobu vo výkone trestu odňatia slobody, ak sú zaradené do práce. Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky je povinne úrazovo poistené aj pre fyzickú osobu, ktorá je neozbrojeným príslušníkom finančnej správy.^{39e)}

§ 17

(1) Nárok na úrazové dávky z úrazového poistenia zamestnávateľa má zamestnanec zamestnávateľa podľa § 16 po splnení podmienok ustanovených týmto zákonom.

(2) Nárok na úrazové dávky v rozsahu ustanovenom týmto zákonom má aj

- a) žiak strednej školy, ktorý utrpel pracovný úraz alebo ktorému vznikla choroba z povolania pri praktickom vyučovaní podľa osobitného predpisu^{7aa)} a študent vysokej školy, ktorý utrpel pracovný úraz alebo ktorému vznikla choroba z povolania pri praktickej výučbe alebo odbornej praxi podľa osobitného predpisu,^{7aaa)}
- b) vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy, ktorý utrpel pracovný úraz alebo mu vznikla choroba z povolania pri výcviku alebo pri plnení úloh denného režimu podľa osobitného predpisu,⁴⁰⁾
- c) vojak v zálohe zaradený do aktívnych záloh, ktorý utrpel pracovný úraz alebo mu vznikla choroba z povolania počas pravidelného cvičenia alebo plnenia úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky,^{1c)}
- d) fyzická osoba združená v Dobrovoľnej požiarinej ochrane Slovenskej republiky a v iných občianskych združeniach, ktorá utrpela pracovný úraz alebo jej vznikla choroba z povolania pri plnení úloh na úseku ochrany pred požiarmi podľa osobitného predpisu,⁴¹⁾ a člen banského záchranného zboru, ktorý utrpel pracovný úraz alebo mu vznikla choroba z povolania pri činnostiach tohto zboru,
- e) fyzická osoba, ktorá na výzvu orgánu verejnej moci alebo veliteľa zásahu a podľa jeho pokynov, prípadne s jeho vedomím osobne pomáha pri havárii, živelné pohromy a inej mimoriadnej udalosti alebo pri odstraňovaní ich následkov a pri výkone týchto činností utrpela pracovný úraz alebo jej vznikla choroba z povolania,
- f) dobrovoľný zdravotník Slovenského Červeného kríža alebo inej právnickej osoby, ktorý utrpel pracovný úraz alebo mu vznikla choroba z povolania pri výkone zdravotníckych služieb pri športovom podujatí alebo spoločenskom podujatí,
- g) dobrovoľný člen horskej služby alebo iná fyzická osoba, ktorí na výzvu horskej služby a podľa jej pokynov osobne pomáhali pri záchrannej akcii v teréne a pri výkone tejto činnosti utrpeli pracovný

úraz alebo im vznikla choroba z povolania.

(3) Nárok na úrazové dávky za podmienok ustanovených týmto zákonom má aj manžel (manželka), nezaopatrené dieťa po fyzických osobách uvedených v odsekoch 1 a 2 a fyzická osoba, voči ktorej mala fyzická osoba uvedená v odsekoch 1 a 2 v čase úmrtia vyživovaciu povinnosť.

§ 18

Osobný rozsah garančného poistenia

(1) Povinne garančne poistený je zamestnávateľ zamestnanca v pracovnoprávnom vzťahu³⁸⁾ a člena družstva, ktorý je v pracovnom vzťahu k družstvu.^{39a)}

(2) Povinne garančne poistený nie je zamestnávateľ uvedený v odseku 1, ktorý je zastupiteľský úrad cudzieho štátu, a zamestnávateľ, na ktorého nemôže byť vyhlásený konkurz podľa osobitného predpisu.^{41a)}

(3) Nárok na dávku garančného poistenia z garančného poistenia zamestnávateľa má jeho zamestnanec uvedený v odseku 1 po splnení podmienok ustanovených týmto zákonom.

§ 19

Osobný rozsah poistenia v nezamestnanosti

(1) Povinne poistený v nezamestnanosti je zamestnanec, ktorý je povinne nemocensky poistený, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti môže byť

- a) fyzická osoba, ktorá je súčasne dobrovoľne nemocensky poistená a dobrovoľne dôchodkovo poistená,
- b) samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, povolenie na prechodný pobyt²⁴⁾ alebo povolenie na trvalý pobyt²⁵⁾ a
 1. je povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená alebo
 2. má prerušené povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby z dôvodu uvedeného v § 26 ods. 4 prvej vete.

[účinnosť od 1. januára 2021]

2. má prerušené povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby z dôvodu uvedeného v § 26 ods. 4 písm. b) až d).]

(3) Poistenie v nezamestnanosti sa nevzťahuje na

- a) zamestnanca podľa osobitného predpisu⁴²⁾, na obvineného vo väzbe^{42a)} a na odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody^{42b)}.
- b) fyzickú osobu, ktorej bol priznaný starobný dôcho-

dok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % a fyzickú osobu, ktorá má priznaný invalidný dôchodok a dovŕšila dôchodkový vek.

[účinnosť od 1. januára 2023]

- b) *fyzickú osobu, ktorej bol priznaný starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, a to odo dňa vydania rozhodnutia o priznaní tohto dôchodku a fyzickú osobu, ktorá má priznaný invalidný dôchodok a dovŕšila dôchodkový vek.]*

PIATY DIEL

VZNIK A ZÁNİK SOCIÁLNEHO POISTENIA

§ 20

Vznik a zánik povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti zamestnanca

(1) Povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 1 vzniká odo dňa vzniku právneho vzťahu, ktorý zakladá právo na príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, a zaniká dňom zániku tohto právneho vzťahu, ak tento zákon neustanovuje inak. U zamestnanca, ktorým je neozbrojený príslušník finančnej správy^{39e)} a ktorého právny vzťah podľa prvej vety trvá odo dňa jeho ustanovenia do funkcie spojenej s pridelením služobnej zbrane, je vznikom povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti, preloženie alebo prevedenie takého príslušníka finančnej správy na funkciu, ktorá nie je spojená s pridelením služobnej zbrane na vlastnú žiadosť alebo s jeho písomným súhlasom podľa osobitného predpisu,^{42c)} alebo ustanovenie takého príslušníka finančnej správy nanovo do funkcie, ktorá nie je spojená s pridelením služobnej zbrane na jeho vlastnú žiadosť alebo s jeho písomným súhlasom podľa osobitného predpisu.^{42d)} Okrem zániku právneho vzťahu podľa prvej vety, sa za zánik povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti príslušníka finančnej správy považuje aj ustanovenie neozbrojeného príslušníka finančnej správy^{39e)} do funkcie spojenej s pridelením služobnej zbrane ako ozbrojeného príslušníka finančnej správy na vlastnú žiadosť alebo s jeho písomným súhlasom podľa osobitného predpisu.^{42e)}

(2) Povinné dôchodkové poistenie zamestnanca

uvedeného v § 4 ods. 2 vzniká odo dňa vzniku právneho vzťahu, ktorý zakladá právo na príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, a zaniká dňom zániku tohto právneho vzťahu, ak tento zákon neustanovuje inak. Povinné dôchodkové poistenie zamestnanca v právnom vzťahu na základe ním určenej dohody podľa § 227a vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom nadobudol postavenie zamestnanca na účely dôchodkového poistenia, najskôr od vzniku právneho vzťahu na základe tejto dohody, a zaniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom stratil postavenie zamestnanca na účely dôchodkového poistenia, alebo dňom zániku právneho vzťahu na základe tejto dohody. Povinné dôchodkové poistenie zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2 písm. d) vzniká od prvého dňa výkonu pravidelného cvičenia alebo plnenia úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky a zaniká dňom skončenia pravidelného cvičenia alebo plnenia úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky.

(3) Povinné nemocenské poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe dohody o vykonaní práce alebo dohody o pracovnej činnosti zaniká

- priznaním starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, alebo invalidného výsluhového dôchodku podľa osobitného predpisu,²
- dovŕšením dôchodkového veku poberateľa výsluhového dôchodku podľa osobitného predpisu.²

[účinnosť od 1. januára 2023]

(1) Povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 1 a povinné dôchodkové poistenie zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2 vzniká odo dňa vzniku právneho vzťahu, ktorý zakladá právo na príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, a zaniká dňom zániku tohto právneho vzťahu, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Povinné dôchodkové poistenie zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2 písm. c) vzniká od prvého dňa výkonu pravidelného cvičenia alebo plnenia úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky a zaniká dňom skončenia pravidelného cvičenia alebo plnenia úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky.

(3) Povinné nemocenské poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe dohody o vykonaní práce alebo dohody o pracovnej činnosti zaniká

- odo dňa vydania rozhodnutia o priznaní starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, alebo invalidného výsluhového dôchodku podľa osobitného predpisu,²
- dovŕšením dôchodkového veku poberateľa výslu-

hového dôchodku podľa osobitného predpisu.²⁾

(4) Povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti fyzickej osoby uvedenej v § 4 ods. 1 písm. d) vzniká

- a) od prvého dňa kalendárneho mesiaca, za ktorý bol jej príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 vyšší ako 67 % priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej štatistickým úradom za rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom vznikol pracovný pomer alebo štátnozamestnanecký pomer, najskôr od vzniku pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru,
- b) odo dňa, keď prestane mať trvalý pobyt v najmenej rozvinutom okrese, ak ide o fyzickú osobu uvedenú v § 4 ods. 1 písm. d) bode 1b.,
- c) od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí dvanásteho kalendárneho mesiaca trvania pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru, ak nevzniklo podľa písmen a) alebo b).

(5) Ak bol po skončení pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru fyzickej osobe, ktorá bola fyzickou osobou uvedenou v § 4 ods. 1 písm. d) a ktorej pracovný pomer alebo štátnozamestnanecký pomer trval najviac 12 kalendárnych mesiacov, vyplatený príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 a pomerná časť súčtu tohto príjmu a príjmu z pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 pripadajúca na každý kalendárny mesiac trvania pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru je vyššia ako 67 % priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej štatistickým úradom za rok, ktorý 2 roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom vznikol pracovný pomer alebo štátnozamestnanecký pomer, vzniká povinné dôchodkové poistenie fyzickej osobe, ktorá bola fyzickou osobou uvedenou v § 4 ods. 1 písm. d), odo dňa vzniku pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru.

[účinnosť od 1. januára 2023]

(5) Ak bol po skončení pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru fyzickej osobe, ktorá bola fyzickou osobou uvedenou v § 4 ods. 1 písm. d) a ktorej pracovný pomer alebo štátnozamestnanecký pomer trval najviac 12 kalendárnych mesiacov, príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 účtovaný na výplatu a pomerná časť súčtu tohto príjmu a príjmu z pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 pripadajúca na každý kalendárny mesiac trvania pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru je vyššia ako 67 % priemernej mesačnej

mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej štatistickým úradom za rok, ktorý 2 roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom vznikol pracovný pomer alebo štátnozamestnanecký pomer, vzniká povinné dôchodkové poistenie fyzickej osobe, ktorá bola fyzickou osobou uvedenou v § 4 ods. 1 písm. d), odo dňa vzniku pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru.]

§ 21

Vznik a zánik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činné osoby

(1) Povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činné osoby vzniká od 1. júla kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnem roku, za ktorý jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5, a zaniká 30. júna kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnem roku, za ktorý jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činné osoby, ktorej je predĺžená lehota na podanie daňového priznania podľa osobitného predpisu,⁴³⁾ vzniká od 1. októbra kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnem roku, za ktorý jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5, a zaniká 30. septembra kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnem roku, za ktorý jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5.

(3) Hranica príjmu uvedeného v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 zistená na základe dodatočného daňového priznania alebo dodatočného platobného výmeru vydaného správcom dane je rozhodujúca na vznik a zánik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia len vtedy, ak má vplyv na aktuálne nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie. Zmena poistenia sa vykoná od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bolo predložené dodatočné daňové priznanie správcovi dane alebo v ktorom správca dane vydal dodatočný platobný výmer.

[účinnosť od 1. januára 2023]

(1) Povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činné osoby vzniká od 1. júla kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnem roku, za ktorý jej príjem uvedený v § 3

ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 9 písm. a), a zaniká 30. júna kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 9 písm. a), ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby, ktorá má predĺženú lehotu na podanie daňového priznania podľa osobitného predpisu,⁴³⁾ vzniká od 1. októbra kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 9 písm. a), a zaniká 30. septembra kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 9 písm. a).

(3) Hranica príjmu uvedeného v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 zistená na základe dodatočného daňového priznania alebo rozhodnutia vydaného vo vyrobovacom konaní správcom dane je rozhodujúca na vznik a zanik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia len vtedy, ak má vplyv na aktuálne nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie. Zmena poistenia sa vykoná od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bolo podané dodatočné daňové priznanie správcovi dane alebo v ktorom správca dane vydal rozhodnutie vo vyrobovacom konaní.]

(4) Povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby, ktorá je oprávnená na výkon alebo na prevádzkovanie činnosti uvedenej v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3, zaniká aj odo dňa, od ktorého nie je oprávnená na výkon alebo na prevádzkovanie tejto činnosti. Povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby, ktorá nevykonáva činnosť uvedenú v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 na základe oprávnenia, zaniká aj odo dňa, od ktorého podľa svojho čestného vyhlásenia nevykonáva túto činnosť, najskôr odo dňa doručenia tohto vyhlásenia Sociálnej poisťovni. Ak povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby nevznikne podľa odseku 5, odseky 1 a 2 sa nepoužijú v kalendárnom roku,

a) v ktorom oprávnenie zaniklo alebo v ktorom podľa čestného vyhlásenia samostatne zárobkovo činnnej osoby nevykonáva činnosť podľa § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3, ak táto skutočnosť nastala v období od 1. januára do 30. júna, alebo do 30. septembra, ak jej bola predĺžená lehota na podanie

daňového priznania,

[účinnosť od 1. januára 2023

a) v ktorom oprávnenie zaniklo alebo v ktorom podľa čestného vyhlásenia samostatne zárobkovo činnnej osoby nevykonáva činnosť podľa § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3, ak táto skutočnosť nastala v období od 1. januára do 30. júna, alebo do 30. septembra, ak má predĺženú lehotu na podanie daňového priznania,]

b) ktorý nasleduje po kalendárnom roku, v ktorom oprávnenie zaniklo alebo v ktorom podľa čestného vyhlásenia samostatne zárobkovo činnnej osoby nevykonáva činnosť podľa § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3.

(5) Povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby, ktorá je opätovne oprávnená na výkon alebo na prevádzkovanie činnosti uvedenej v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3, ktorá podľa svojho čestného vyhlásenia opätovne začala vykonávať činnosť uvedenú v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 alebo ktorá mala prerušené povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 26, vzniká odo dňa, od ktorého je opätovne oprávnená na výkon alebo na prevádzkovanie činnosti uvedenej v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3, odo dňa, od ktorého podľa svojho čestného vyhlásenia vykonáva túto činnosť, najskôr odo dňa doručenia tohto vyhlásenia Sociálnej poisťovni, alebo odo dňa nasledujúceho po dni skončenia prerušenia povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby. Podmienkou na vznik týchto poistení je, že k 1. júlu alebo k 1. októbru kalendárneho roka predchádzajúceho dňu, v ktorom je opätovne oprávnená na výkon alebo na prevádzkovanie činnosti uvedenej v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3, ku dňu, od ktorého podľa svojho čestného vyhlásenia vykonáva túto činnosť, najskôr odo dňa doručenia tohto vyhlásenia Sociálnej poisťovni, alebo ku dňu skončenia prerušenia povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia, jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 predchádzajúci kalendárny rok bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5. Povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie takejto osoby zaniká 30. júna alebo 30. septembra kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5, ak tento zákon neustanovuje inak.

[účinnosť od 1. januára 2023

(5) Povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej

osoby, ktorá je opätovne oprávnená na výkon alebo na prevádzkovanie činnosti uvedenej v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3, ktorá podľa svojho čestného vyhlásenia opätovne začala vykonávať činnosť uvedenú v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 alebo ktorá mala prerušené povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 26, vzniká odo dňa, od ktorého je opätovne oprávnená na výkon alebo na prevádzkovanie činnosti uvedenej v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3, odo dňa, od ktorého podľa svojho čestného vyhlásenia vykonáva túto činnosť, najskôr odo dňa doručenia tohto vyhlásenia Sociálnej poisťovni, alebo odo dňa nasledujúceho po dni skončenia prerušenia povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby. Podmienkou na vznik týchto poistení je, že k 1. júlu alebo k 1. októbru kalendárneho roka predchádzajúceho dňu, v ktorom je opätovne oprávnená na výkon alebo na prevádzkovanie činnosti uvedenej v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3, ku dňu, od ktorého podľa svojho čestného vyhlásenia vykonáva túto činnosť, najskôr odo dňa doručenia tohto vyhlásenia Sociálnej poisťovni, alebo ku dňu skončenia prerušenia povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia, jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 za predchádzajúci kalendárny rok bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 9 písm. a). Povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie takejto osobe zaniká 30. júna alebo 30. septembra kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 9 písm. a), ak tento zákon neustanovuje inak.]

§ 22

Vznik a zánik povinného dôchodkového poistenia iných fyzických osôb

(1) Povinné dôchodkové poistenie vzniká fyzickej osobe uvedenej v

- a) § 15 ods. 1 písm. c) odo dňa prihlásenia sa na dôchodkové poistenie, najskôr odo dňa splnenia podmienok podľa § 15 ods. 1 písm. c); ak táto fyzická osoba má nárok na rodičovský príspevok, povinné dôchodkové poistenie jej vzniká odo dňa vzniku nároku na rodičovský príspevok,
- b) § 15 ods. 1 písm. e) odo dňa
 1. splnenia podmienok podľa § 15 ods. 1 písm. e), ak ide o fyzickú osobu, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie,
 2. prihlásenia sa na dôchodkové poistenie, najskôr odo dňa splnenia podmienok podľa § 15

ods. 1 písm. e), ak ide o fyzickú osobu, ktorá má podľa zmluvy o výkone osobnej asistencie vykonávať osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím najmenej 140 hodín mesačne,

- c) § 15 ods. 1 písm. d) až i) odo dňa splnenia podmienok podľa § 15 ods. 1 písm. d), f) až i).

(2) Povinné dôchodkové poistenie zaniká fyzickej osobe uvedenej v

- a) § 15 ods. 1 písm. c) až h) odo dňa, od ktorého prestala spĺňať podmienky podľa § 15 ods. 1 písm. c) až h),
- b) § 15 ods. 1 písm. c) až e) a h) odo dňa odhlásenia sa z povinného dôchodkového poistenia, najskôr odo dňa podania odhlásky.
- a) § 15 ods. 1 písm. c) až i) odo dňa, od ktorého prestala spĺňať podmienky podľa § 15 ods. 1 písm. c) až i),
- b) § 15 ods. 1 písm. c) až e), h) a i) odo dňa odhlásenia sa z povinného dôchodkového poistenia, najskôr odo dňa podania odhlásky.

(3) Ak povinné dôchodkové poistenie fyzickej osoby uvedenej v § 15 ods. 1 písm. c), e) alebo písm. i) zaniklo z dôvodu vzniku povinného dôchodkového poistenia fyzickej osoby uvedenej v § 15 ods. 1 písm. a) alebo písm. b), povinné dôchodkové poistenie fyzickej osoby uvedenej v § 15 ods. 1 písm. c) alebo písm. e) opätovne vzniká odo dňa splnenia podmienok podľa § 15 ods. 1 písm. c) alebo písm. e).

(4) Ak sa fyzická osoba uvedená v § 15 ods. 1 písm. c) až e) a h) odhlásila z povinného dôchodkového poistenia, povinné dôchodkové poistenie z toho istého dôvodu jej vzniká odo dňa prihlásenia sa na dôchodkové poistenie, najskôr odo dňa, v ktorom jej zaniklo povinné dôchodkové poistenie, ak spĺňa podmienky podľa § 15 ods. 1 písm. c) až e), h) a i).

(5) Ak sa o dieťa uvedené v § 15 ods. 1 písm. c) v tom istom období riadne stará viac fyzických osôb uvedených v § 15 ods. 3 a

- a) jedna z týchto fyzických osôb má nárok na rodičovský príspevok, povinne dôchodkovo poistená z dôvodu tejto starostlivosti je fyzická osoba, ktorá má nárok na rodičovský príspevok,
- b) ani jedna z týchto fyzických osôb nemá nárok na rodičovský príspevok, povinne dôchodkovo poistená z dôvodu tejto starostlivosti je fyzická osoba, ktorá podala prihlášku skôr.

(6) Ak sa o dieťa uvedené v § 15 ods. 1 písm. d) v tom istom období riadne stará viac fyzických osôb uvedených v § 15 ods. 3, povinne dôchodkovo poistená z dôvodu tejto starostlivosti je fyzická osoba určená podľa ich dohody.

§ 23

Vznik a zánik dobrovoľného nemocenského poistenia, dobrovoľného dôchodkového poistenia alebo dobrovoľného poistenia v nezamestnanosti

Dobrovoľné nemocenské poistenie, dobrovoľné dôchodkové poistenie alebo dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti (ďalej len „dobrovoľné poistenie“) vzniká odo dňa prihlásenia sa na dobrovoľné poistenie, najskôr odo dňa podania prihlášky, a zaniká dňom odhlásenia sa z dobrovoľného poistenia, najskôr odo dňa podania odhlášky. Dobrovoľné poistenie zaniká aj

- a) odo dňa, v ktorom nie sú splnené podmienky podľa § 14 ods. 2, § 15 ods. 5 a § 19 ods. 2 a 3,
- b) od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktorý bolo naposledy zaplatené poisťné na dobrovoľné poistenie, ak za dva po sebe nasledujúce kalendárne mesiace nebolo zaplatené poisťné na toto poistenie vôbec, najneskôr do konca tretieho kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, za ktorý bolo naposledy zaplatené poisťné na dobrovoľné poistenie; to neplatí, ak v kalendárnom mesiaci nebola dobrovoľne nemocensky poistená osoba, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba alebo dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti povinná platiť poisťné na dobrovoľné poistenie podľa § 140.

§ 24

Vznik a zánik úrazového poistenia

Úrazové poistenie vzniká zamestnávateľovi odo dňa, v ktorom začal zamestnávať aspoň jednu fyzickú osobu uvedenú v § 16, a zaniká dňom, v ktorom nezamestnáva ani jednu takúto fyzickú osobu.

§ 25

Vznik a zánik garančného poistenia

Garančné poistenie vzniká zamestnávateľovi odo dňa, v ktorom začal zamestnávať aspoň jedného zamestnanca v pracovnoprávnom vzťahu a člena družstva, ktorý je v pracovnom vzťahu k družstvu, a zaniká dňom, v ktorom už nezamestnáva ani jedného zamestnanca v pracovnoprávnom vzťahu a člena družstva, ktorý je v pracovnom vzťahu k družstvu.

§ 26

Prerušenie povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti

(1) Zamestnancovi sa prerušuje povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti v období, v ktorom

- a) čerpá pracovné voľno bez náhrady mzdy podľa osobitného predpisu⁴⁴⁾ alebo čerpá služobné

voľno bez nároku na plat alebo služobný príjem podľa osobitného predpisu⁴⁵⁾ okrem ospravedlnenej neprítomnosti zamestnanca v práci z dôvodu jeho účasti na štrajku,

- b) je dlhodobo uvoľnený z pracovného pomeru, štátnozamestnaneckého pomeru alebo zo služobného pomeru na výkon verejnej funkcie, na výkon odborovej funkcie alebo na výkon funkcie člena zamestnaneckej rady podľa osobitného predpisu,⁴⁶⁾ ak sa mu neposkytuje náhrada mzdy,
- c) má neospravedlnenú neprítomnosť v práci,
- d) je vo výkone väzby, vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone detencie;^{45aa)} to platí vo vzťahu k činnosti, z ktorej je povinne nemocensky poistený a povinne dôchodkovo poistený a počas jej vykonávania bol vzatý do výkonu väzby alebo nastúpil výkon trestu odňatia slobody alebo bol prijatý na výkon detencie,
- e) čerpá rodičovskú dovolenku podľa osobitného predpisu,^{45a)} ak ide o ženu a v období, v ktorom čerpá rodičovskú dovolenku podľa osobitného predpisu,^{45a)} a nemá nárok na materské, ak ide o muža.

(2) Samostatne zárobkovo činné osobe sa prerušuje povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie v období, v ktorom má pozastavené prevádzkovanie živnosti, pozastavený výkon činnosti alebo pozastavenú činnosť, a v období, v ktorom je vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone detencie; časť vety za bodkočiarkou v odseku 1 písm. d) platí rovnako.

(3) Zamestnancovi sa prerušuje povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti od 11. dňa potreby osobného a celodenného ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo potreby osobnej a celodennej starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b) do skončenia potreby tohto ošetrovania alebo tejto starostlivosti a odo dňa nasledujúceho po uplynutí 52 týždňov trvania dočasnej pracovnej neschopnosti do jej skončenia.

(4) Samostatne zárobkovo činné osobe sa prerušuje povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie od 11. dňa potreby osobného a celodenného ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo potreby osobnej a celodennej starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b) do skončenia potreby tohto ošetrovania alebo tejto starostlivosti a v období, v ktorom má nárok na rodičovský príspevok podľa osobitného predpisu,³⁶⁾ ak podľa svojho vyhlásenia nevykonáva činnosť povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činné osoby. Samostatne zárobkovo činné osobe sa prerušuje povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie aj odo dňa

nasledujúceho po uplynutí 52 týždňov trvania dočasnej pracovnej neschopnosti do jej skončenia a v období trvania dobrovoľnej vojenskej prípravy,^{35c)} ak v tomto období podľa svojho vyhlásenia nevykonáva činnosť povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby.

(5) Vznik prerušenia povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti podľa odsekov 1 až 4 sa posudzuje rovnako ako zánik povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti a skončenie prerušenia týchto poistení sa posudzuje rovnako ako vznik týchto poistení.

[účinnosť od 1. januára 2021]

(3) Zamestnancovi sa prerušuje povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti

- a) odo dňa nasledujúceho po uplynutí 52 týždňov trvania dočasnej pracovnej neschopnosti do jej skončenia,
 - b) od 15. dňa potreby osobného a celodenného ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) prvom bode alebo potreby osobnej a celodennej starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b) do skončenia potreby tohto ošetrovania alebo tejto starostlivosti,
 - c) od 91. dňa osobného a celodenného ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) druhom bode do skončenia tohto ošetrovania.
- (4) Samostatne zárobkovo činnnej osobe sa prerušuje povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie

- a) odo dňa nasledujúceho po uplynutí 52 týždňov trvania dočasnej pracovnej neschopnosti do jej skončenia,
- b) od 15. dňa potreby osobného a celodenného ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) prvom bode alebo potreby osobnej a celodennej starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b) do skončenia potreby tohto ošetrovania alebo tejto starostlivosti,
- c) od 91. dňa osobného a celodenného ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) druhom bode do skončenia tohto ošetrovania,
- d) v období, v ktorom má nárok na rodičovský príspevok podľa osobitného predpisu,³⁶⁾ ak podľa svojho vyhlásenia nevykonáva činnosť povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby,
- e) v období trvania dobrovoľnej vojenskej prípravy,^{35c)} ak v tomto období podľa svojho vyhlásenia nevykonáva činnosť povinne nemocensky poistenej

a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby.

(5) Ak v tom istom čase súčasne trvajú dôvody podľa odseku 3 alebo odseku 4 písm. a) až c), pre ktoré by sa povinné poistenie prerušilo, povinné poistenie sa prerušuje z dôvodu, pre ktorý sa prerušuje najneskôr.

(6) Vznik prerušenia povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti podľa odsekov 1 až 4 sa posudzuje rovnako ako zánik povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti a skončenie prerušenia týchto poistení sa posudzuje rovnako ako vznik týchto poistení.]

ŠIESTY DIEL SPÔSOBILOSŤ FYZICKEJ OSOBY V PRÁVNÝCH VZŤAHOCH SOCIÁLNEHO POISTENIA

§ 27

(1) Spôsobilosť fyzickej osoby mať v právnych vzťahoch sociálneho poistenia práva a povinnosti vzniká narodením a zaniká smrťou, prípadne vyhlásením za mŕtveho.

(2) Spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať v právnych vzťahoch sociálneho poistenia práva a brať na seba povinnosti vzniká dovŕšením 15. roku veku.

(3) Fyzická osoba mladšia ako 15 rokov veku musí byť zastúpená zákonným zástupcom. Kto je zákonný zástupca tejto fyzickej osoby, ustanovuje osobitný predpis.⁴⁶⁾

(4) Na pozbavenie a na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, na zákonného zástupcu fyzickej osoby, ktorá bola tejto spôsobilosti pozbavená alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená, a na vyhlásenie fyzickej osoby za mŕtvu sa vzťahuje osobitný predpis.⁴⁷⁾

SIEDMY DIEL PRÁVNE ÚKONY A POČÍTANIE LEHÔT

§ 28

Právne úkony

Na právne úkony v sociálnom poistení sa vzťahuje osobitný predpis,⁴⁷⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 29

Počítanie lehôt v sociálnom poistení

(1) Na počítanie lehôt v sociálnom poistení sa vzťahuje osobitný predpis,⁴⁸⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Ak posledný deň lehoty ustanovenej v konaní vo veciach sociálneho poistenia podľa tretej časti prípadne na sobotu a na deň pracovného pokoja, je posledný deň lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na príslušnom orgáne vykonávajúcim sociálne poistenie alebo ak sa podanie odovzdá na prepravu poštou, alebo odošle elektronickou poštou.

DRUHÁ HLAVA NEMOCENSKÉ DÁVKY

PRVÝ DIEL VŠEOBECNÉ PODMIENKY NÁROKU NA NEMOCENSKÉ DÁVKY

§ 30

Všeobecné podmienky nároku na nemocenské dávky zamestnanca

Zamestnanec má nárok na nemocenskú dávku, ak

- a) splnil podmienky ustanovené na vznik nároku na nemocenskú dávku počas trvania nemocenského poistenia alebo po jeho zániku v ochrannnej lehote a
- b) nemá príjem, ktorý sa považuje za vymeriavací základ podľa § 138 ods. 1, okrem príjmu, ktorý sa poskytuje z iného dôvodu, než za vykonanú prácu, za obdobie trvania dôvodu na poskytnutie nemocenskej dávky uvedeného v § 33 ods. 1, § 39 ods. 1, § 48 ods. 1 a § 49 ods. 1.

§ 31

Všeobecné podmienky nároku na nemocenské dávky povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby a dobrovoľne nemocensky poistenej osoby

(1) Povinne nemocensky poistená samostatne zárobkovo činnná osoba a dobrovoľne nemocensky poistená osoba majú nárok na nemocenskú dávku, ak tento zákon neustanovuje inak, ak

- a) splnili podmienky ustanovené na vznik nároku na nemocenskú dávku počas trvania nemocenského poistenia a
- b) zaplatili poistné na nemocenské poistenie najneskôr v posledný deň kalendárneho mesiaca, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, za obdobie od prvého vzniku nemocenského poistenia povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby a dobrovoľne nemocensky poistenej osoby do konca kalendárneho mesiaca predchádzajúceho kalendárnemu mesiacu, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, najviac za obdobie posledných päť rokov

predchádzajúcich kalendárnemu mesiacu, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky; podmienka zaplataenia poistného na nemocenské poistenie sa považuje za splnenú, ak suma dlžného poistného na nemocenské poistenie je v úhrne nižšia ako 5 eur.

(2) Ak vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky v kalendárnom mesiaci, v ktorom povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnnej osobe a dobrovoľne nemocensky poistenej osobe prvýkrát vzniklo nemocenské poistenie, vznikne nárok na nemocenskú dávku, ak za tento mesiac zaplatili poistné na nemocenské poistenie najneskôr v posledný deň splatnosti poistného na nemocenské poistenie. Na splnenie podmienky zaplataenia poistného odsek 1 písm. b) časť vety za bodkočiarkou platí rovnako.

(3) Povinne nemocensky poistená samostatne zárobkovo činnná osoba a dobrovoľne nemocensky poistená osoba majú nárok na nemocenskú dávku aj vtedy, ak vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky po zániku ich nemocenského poistenia v ochrannnej lehote a za obdobie od prvého vzniku nemocenského poistenia povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby a dobrovoľne nemocensky poistenej osoby do zániku ich nemocenského poistenia, najviac za obdobie posledných päť rokov predchádzajúcich kalendárnemu mesiacu, v ktorom zaniklo nemocenské poistenie, zaplatili poistné na nemocenské poistenie najneskôr v posledný deň splatnosti poistného za kalendárny mesiac, v ktorom zaniklo nemocenské poistenie. Na splnenie podmienky zaplataenia poistného odsek 1 písm. b) časť vety za bodkočiarkou platí rovnako.

[účinnosť od 1. januára 2023]

§ 31a

Podmienka nároku na zvýšenie sumy nemocenskej dávky povinne poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby po vykonaní ročného zúčtovania poistného plateného preddavkami

Povinne nemocensky poistená samostatne zárobkovo činnná osoba má nárok na zvýšenie sumy nemocenskej dávky po vykonaní ročného zúčtovania poistného plateného preddavkami (ďalej len „ročné zúčtovanie“), ktorého výsledkom je nedoplatok na poistnom, ak zaplatí nedoplatok na poistnom v lehote podľa § 147c.]

§ 32

Ochranná lehota

(1) Ochranná lehota je sedem dní po zániku nemocenského poistenia, ak tento zákon neustanovuje

inak.

(2) Ochranná lehota

a) poistenca, ktorý bol nemocensky poistený menej ako sedem dní, je toľko dní, koľko trvalo nemocenské poistenie,

b) poistenkyne, ktorej nemocenské poistenie zaniklo v období tehotenstva, je osem mesiacov.

(3) Ak poistencovi vznikne nemocenské poistenie v ochrannnej lehote, počet dní ochrannnej lehoty získaný z nového nemocenského poistenia sa pripočíta k nevyčerpanému počtu dní ochrannnej lehoty z predchádzajúceho nemocenského poistenia. Ochranná lehota nemôže byť viac ako sedem dní.

(4) Plynutie ochrannnej lehoty sa skončí, ak neuplynula skôr, dňom, v ktorom poistencovi

a) vzniklo nemocenské poistenie,

b) vznikol nárok na výplatu starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku.

DRUHÝ DIEL NEMOCENSKÉ

Podmienky nároku na nemocenské

§ 33

(1) Zamestnanec a povinne nemocensky poistená samostatne zárobkovo činná osoba majú nárok na nemocenské, ak boli pre chorobu alebo úraz uznaní za dočasne práceneschopných na výkon zárobkovej činnosti alebo im bolo nariadené karanténne opatrenie podľa osobitného predpisu⁵⁰⁾ (ďalej len „dočasná pracovná neschopnosť“).

(2) Dobrovoľne nemocensky poistená osoba má nárok na nemocenské, ak jej vznikla dočasná pracovná neschopnosť a v posledných dvoch rokoch pred vznikom dočasnej pracovnej neschopnosti bola nemocensky poistená najmenej 270 dní.

§ 34

(1) Zamestnancovi vzniká nárok na nemocenské od 11. dňa dočasnej pracovnej neschopnosti. Povinne nemocensky poistenéj samostatne zárobkovo činnéj osobe a dobrovoľne nemocensky poistenéj osobe vzniká nárok na nemocenské od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti. Nárok na nemocenské zaniká dňom nasledujúcim po skončení dočasnej pracovnej neschopnosti, najneskôr uplynutím 52. týždňa od vzniku dočasnej pracovnej neschopnosti (ďalej len „podporné obdobie“), ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Zamestnancovi vzniká nárok na nemocenské od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti, ak dočasná pracovná neschopnosť vznikla v ochrannnej lehote.

(3) Ak zamestnancovi zaniklo nemocenské poistenie počas prvých desiatich dní dočasnej pracovnej neschopnosti, má nárok na nemocenské odo dňa nasledujúceho po dni zániku nemocenského poistenia.

(4) Do podporného obdobia sa započítavajú aj predchádzajúce obdobia dočasnej pracovnej neschopnosti, ak patria do obdobia 52 týždňov pred jej vznikom.

(5) Predchádzajúce obdobia dočasnej pracovnej neschopnosti sa nezapočítavajú do podporného obdobia, ak nemocenské poistenie trvalo aspoň 26 týždňov od skončenia poslednej dočasnej pracovnej neschopnosti a poistencovi počas tohto obdobia nemocenského poistenia nevznikla dočasná pracovná neschopnosť. Do podporného obdobia sa nezapočítava obdobie nariadeného karanténneho opatrenia.

(6) Poistenkyňa, ktorá je dočasne práce neschopná v období šiestich týždňov pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom, zaniká nárok na nemocenské od začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom, ak jej vznikol nárok na materské.

§ 35

Poistenec nemá nárok na výplatu nemocenského za dni, počas ktorých

a) má nárok na výplatu materského alebo

b) pre dočasnú pracovnú neschopnosť nevykonáva funkciu sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky, ak mu patria náhrady na úrovni platu vrátane ostatných náležitostí podľa osobitného predpisu.^{50a)}

§ 36

Poskytovanie nemocenského

Nemocenské sa poskytuje za dni.

§ 37

Výška nemocenského

(1) Výška nemocenského zamestnanca je 55 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55 alebo pravdepodobného denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 57, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Výška nemocenského zamestnanca, ktorému dočasná pracovná neschopnosť vznikla v ochrannnej lehote, zamestnanca, ktorému zaniklo nemocenské poistenie v období dočasnej pracovnej neschopnosti, povinne nemocensky poistenéj samostatne zárobkovo činnéj osoby a dobrovoľne nemocensky poistenéj osoby, ak tento zákon neustanovuje inak, je v období

a) od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti do tretieho dňa dočasnej pracovnej neschopnosti

- 25 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55 alebo pravdepodobného denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 57 a
- b) od štvrtého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti 55 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55 alebo pravdepodobného denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 57.

§ 38

Vylúčenie nároku na výplatu nemocenského

Poistenec nemá nárok na výplatu nemocenského od dňa porušenia liečebného režimu určeného lekárom do skončenia dočasnej pracovnej neschopnosti, najviac v rozsahu 30 dní od dňa porušenia liečebného režimu určeného lekárom.

TRETÍ DIEL OŠETROVNÉ

§ 39

Podmienky nároku na ošetrovné

(1) Poistenec má nárok na ošetrovné, ak osobne alebo celodenne

- a) ošetruje choré dieťa, chorého manžela, chorú manželku, chorého rodiča alebo chorého rodiča manžela (manželky), ktorého zdravotný stav podľa potvrdenia príslušného lekára nevyhnutne vyžaduje ošetrovanie inou fyzickou osobou, alebo *[účinnosť od 1. januára 2021]*
- a) ošetruje chorého príbuzného v priamom rade, choré dieťa, ktoré nie je príbuzný v priamom rade, chorého súrodenca, chorého manžela, chorú manželku alebo chorého rodiča manžela alebo manželky, ktorého zdravotný stav podľa potvrdenia príslušného lekára
 1. nevyhnutne vyžaduje ošetrovanie inou fyzickou osobou alebo
 2. vyžaduje ošetrovanie inou fyzickou osobou z dôvodu potreby poskytovania osobnej starostlivosti v prirodzenom prostredí osoby,^{50b)} ak neprejavil písomný nesúhlas s vykonávaním ošetrovania poistencom, alebo]
- b) sa stará o dieťa do desiatich rokov veku, ak
 1. dieťaťu bolo nariadené karanténne opatrenie podľa osobitného predpisu,⁵⁰⁾
 2. predškolské zariadenie alebo zariadenie sociálnych služieb, v ktorých sa poskytuje dieťaťu starostlivosť, alebo škola, ktorú dieťa navštevuje, boli rozhodnutím príslušných orgánov uzavreté alebo v nich bolo nariadené karanténne opatrenie podľa osobitného

predpisu⁵⁰⁾ alebo

3. fyzická osoba, ktorá sa inak o dieťa stará, ochorela, bolo jej nariadené karanténne opatrenie podľa osobitného predpisu⁵⁰⁾ alebo bola prijatá do ústavnej starostlivosti zdravotníckeho zariadenia, a preto sa nemôže o dieťa starať.

(2) Dobrovoľne nemocensky poistená osoba má nárok na ošetrovné, ak vznikla potreba osobného a celodenného ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v odseku 1 písm. a) alebo potreba osobnej a celodennej starostlivosti o dieťa uvedené v odseku 1 písm. b) a v posledných dvoch rokoch pred vznikom tejto potreby bola nemocensky poistená najmenej 270 dní.

- (3) Dieťa na účely poskytovania ošetrovného je
 - a) vlastné dieťa alebo osvojené dieťa poistenca alebo jeho manžela (manželky),
 - b) dieťa, ktoré bolo poistencovi zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu.

[účinnosť od 1. januára 2021]

(4) Ak v tom istom prípade dôjde k opätovnému prevzatíu ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v odseku 1 písm. a) druhom bode tým istým poistencom, podmienky nároku na ošetrovné podľa odseku 1 písm. a) druhého bodu sa posudzujú ku dňu prvého prevzatia. Poistenec môže prevziať ošetrovanie fyzickej osoby uvedenej v odseku 1 písm. a) druhom bode v tom istom prípade od iného poistenca najskôr po uplynutí 30 dní od predchádzajúceho prevzatia; to neplatí, ak poistenec nemôže pokračovať v ošetrovaní fyzickej osoby uvedenej v odseku 1 písm. a) druhom bode z dôvodu, že mu to podľa lekárskeho posudku neumožňuje jeho nepriaznivý zdravotný stav.]

§ 40

Poskytovanie ošetrovného

Ošetrovné sa poskytuje za dni.

§ 41

Výška ošetrovného

Výška ošetrovného je 55 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55 alebo pravdepodobného denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 57.

Vznik a zánik nároku na ošetrovné

§ 42

Poistencovi vzniká nárok na ošetrovné od prvého dňa potreby osobného a celodenného ošetrovania

fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo potreby osobnej a celodennej starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b) a zaniká dňom skončenia potreby ošetrovania alebo starostlivosti, najneskôr uplynutím desiateho dňa.

[účinnosť od 1. januára 2021]

Poistencovi vzniká nárok na ošetrovné od prvého dňa potreby osobného a celodenného ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo potreby osobnej a celodennej starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b). Nárok na ošetrovné zaniká dňom skončenia potreby osobného a celodenného ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo potreby osobnej a celodennej starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b), najneskôr uplynutím

- a) 14 dní od vzniku potreby osobného a celodenného ošetrovania alebo potreby osobnej a celodennej starostlivosti, ak nárok na ošetrovné vznikol podľa § 39 ods. 1 písm. a) prvého bodu alebo § 39 ods. 1 písm. b), alebo
- b) 90 dní trvania nároku na výplatu ošetrovného v úhrne všetkým poistencom, ak nárok na ošetrovné vznikol podľa § 39 ods. 1 písm. a) druhého bodu.]

§ 43

(1) Poistenec nemá nárok na výplatu ošetrovného za dni, počas ktorých

- a) sa mu vypláca náhrada príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca podľa osobitného predpisu,⁵¹⁾
- b) má nárok na výplatu nemocenského,
- c) má nárok na výplatu materského,
- d) pre dočasnú pracovnú neschopnosť nevykonáva funkciu sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky, ak mu patria náhrady na úrovni platu vrátane ostatných náležitostí podľa osobitného predpisu.^{50a)}

(2) Ošetrovné sa vypláti za to isté obdobie osobného a celodenného ošetrovania jednej fyzickej osoby alebo viac fyzických osôb uvedených v § 39 ods. 1 písm. a) alebo osobnej a celodennej starostlivosti o jedno alebo o viac detí uvedených v § 39 ods. 1 písm. b) len raz a len jednému poistencovi a v tom istom prípade len raz a len jednému poistencovi.

[účinnosť od 1. januára 2021]

(2) Ošetrovné sa vypláti za to isté obdobie osobného a celodenného ošetrovania jednej fyzickej osoby alebo viac fyzických osôb uvedených v § 39 ods. 1 písm. a) prvom bode alebo osobnej a celodennej starostlivosti o jedno alebo o viac detí uvedených v § 39 ods. 1 písm. b) len raz a len jednému poistencovi a v tom istom

prípade len raz a len jednému poistencovi. Ošetrovné sa vypláti za to isté obdobie osobného a celodenného ošetrovania jednej fyzickej osoby alebo viac fyzických osôb uvedených v § 39 ods. 1 písm. a) druhom bode len raz a len jednému poistencovi. Ošetrovné, na ktoré vznikol nárok z dôvodu osobného a celodenného ošetrovania tej istej fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) druhom bode, sa za obdobie 12 mesiacov od vzniku prvého nároku na výplatu tohto ošetrovného v tomto období vypláti v úhrne všetkým poistencom najviac za 90 dní. Poistenec nemá nárok na výplatu ošetrovného podľa § 39 ods. 1 písm. a) druhého bodu za dni, počas ktorých má nárok na výplatu ošetrovného podľa § 39 ods. 1 písm. a) prvého bodu.]

ŠTVRTÝ DIEL VYROVNÁVACIA DÁVKA

§ 44

Podmienky nároku na vyrovnávaciu dávku

(1) Zamestnankyňa má nárok na vyrovnávaciu dávku, ak je počas tehotenstva preradená na inú prácu, pretože práca, ktorú predtým vykonávala, je podľa osobitného predpisu⁵³⁾ zakázaná tehotným ženám alebo podľa lekárskeho posudku ohrozuje jej tehotenstvo, a pri práci, na ktorú je preradená, dosahuje bez svojho zavinenia nižší príjem alebo náhradu príjmu podľa osobitného predpisu⁵⁴⁾ ako pri práci, ktorú vykonávala pred preradením.

(2) Zamestnankyňa má nárok na vyrovnávaciu dávku, ak počas materstva do konca deviateho mesiaca po pôrode je preradená na inú prácu, pretože práca, ktorú predtým vykonávala, je podľa osobitného predpisu⁵³⁾ zakázaná matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode alebo podľa lekárskeho posudku ohrozuje jej zdravie alebo materstvo, a pri práci, na ktorú je preradená, dosahuje bez svojho zavinenia nižší príjem ako pri práci, ktorú vykonávala pred preradením.

(3) Podľa tohto zákona sa za preradenie na inú prácu v tehotenstve a materstve považuje, aj keď nedochádza k zmene druhu práce,

- a) zníženie normovaného výkonu práce, ktorým sa odstráni príčina, na ktorých základe je také vykonávanie práce zakázané tehotným ženám a matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode alebo ktoré podľa lekárskeho posudku ohrozuje tehotenstvo ženy, jej zdravie alebo materstvo, s výnimkou kratšieho pracovného času,
- b) oslobodenie od vykonávania niektorých pracovných činností pri prácach, ktoré sú zakázané tehotným ženám a matkám do konca deviateho

mesiacu po pôrode alebo ktoré podľa lekárskeho posudku ohrozujú jej tehotenstvo, zdravie alebo materstvo, s výnimkou oslobodenia tehotnej zamestnankyne alebo zamestnankyne do konca deviateho mesiaca po pôrode od vykonávania uvedených pracovných činností v kratšom pracovnom čase,

- c) preradenie tehotnej zamestnankyne alebo zamestnankyne do konca deviateho mesiaca po pôrode na iné pracovisko alebo pracovné miesto, ak jej doterajšie pracovisko alebo pracovné miesto patrí medzi také, ktoré sú zakázané tehotným ženám a matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode, alebo ak dochádzanie na doterajšie pracovisko alebo pracovné miesto podľa lekárskeho posudku ohrozuje tehotenstvo ženy, jej zdravie alebo materstvo,
- d) oslobodenie od vykonávania nočnej práce tehotnej zamestnankyne alebo zamestnankyne do konca deviateho mesiaca po pôrode.

Poskytovanie vyrovnávacej dávky

§ 45

Vyrovnávacia dávka sa poskytuje za kalendárny mesiac, a to aj vtedy, ak zamestnankyňa bola preradená na inú prácu alebo sa preradenie skončilo počas kalendárneho mesiaca.

§ 46

(1) Vyrovnávacia dávka sa poskytuje v období, v ktorom zamestnankyňa mala po preradení na inú prácu príjem, ktorý sa považuje za vymeriavací základ podľa § 138 ods. 1.

(2) Počas tehotenstva sa vyrovnávacia dávka poskytuje najdlhšie do nástupu na materskú dovolenku a po skončení materskej dovolenky najdlhšie do konca deviateho mesiaca po pôrode.

§ 47

Výška vyrovnávacej dávky

(1) Výška vyrovnávacej dávky je 55 % z rozdielu medzi mesačným vymeriavacím základom určeným podľa § 56 ods. 1 a vymeriavacím základom, z ktorého zamestnankyňa platí poistné na nemocenské poistenie v jednotlivých kalendárnych mesiacoch po preradení na inú prácu.

(2) Výška vyrovnávacej dávky je 55 % z rozdielu medzi pomernou časťou mesačného vymeriavacieho základu určeného podľa § 56 ods. 2 a vymeriavacím základom, z ktorého zamestnankyňa platí poistné na

nemocenské poistenie v jednotlivých kalendárnych mesiacoch po preradení na inú prácu, ak zamestnankyňa v kalendárnom mesiaci, za ktorý má nárok na vyrovnávaciu dávku, nevykonávala počas celého kalendárneho mesiaca prácu, za ktorú má príjem, ktorý sa považuje za vymeriavací základ podľa § 138 ods. 1.

PIATY DIEL MATERSKÉ

Podmienky nároku na materské

§ 48

(1) Poistenkyňa, ktorá je tehotná alebo ktorá sa stará o narodené dieťa, má nárok na materské, ak v posledných dvoch rokoch pred pôrodom bola nemocensky poistená najmenej 270 dní.

(2) Poistenkyňa vzniká nárok na materské od začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom, najskôr od začiatku ôsmeho týždňa pred týmto dňom, a ak porodila skôr, odo dňa pôrodu. Nárok na materské zaniká uplynutím 34. týždňa od vzniku nároku na materské, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Poistenkyňa má nárok na materské aj po uplynutí 34. týždňa od vzniku nároku na materské, ak porodila zároveň dve alebo viac detí a aspoň o dve z nich sa stará alebo je osamelá. Nárok na materské osamelej poistenkyňi zaniká uplynutím 37. týždňa od vzniku nároku na materské a poistenkyňi, ktorá porodila zároveň dve alebo viac detí a aspoň o dve z nich sa stará, nárok na materské zaniká uplynutím 43. týždňa od vzniku nároku na materské.

(4) Podmienka starostlivosti o narodené dieťa sa považuje za splnenú v období, v ktorom je dieťa prijaté do ústavnej starostlivosti zdravotníckeho zariadenia.

(5) Ak sa poistenkyňa vyplácalo materské pred očakávaným dňom pôrodu menej ako šesť týždňov alebo materské sa jej nevyplácalo, pretože pôrod nastal skôr ako určil lekár, má nárok na materské do konca 34. týždňa od vzniku nároku na materské; osamelá poistenkyňa má nárok na materské do konca 37. týždňa od vzniku nároku na materské a poistenkyňa, ktorá porodila zároveň dve alebo viac detí a aspoň o dve z nich sa stará, má nárok na materské do konca 43. týždňa od vzniku nároku na materské.

(6) Ak sa poistenkyňa vyplácalo materské pred očakávaným dňom pôrodu menej ako šesť týždňov z iného dôvodu, ako je uvedený v odseku 5, má nárok na materské do konca 28. týždňa odo dňa pôrodu, ale najdlhšie do konca 34. týždňa od vzniku nároku na materské; osamelá poistenkyňa má nárok

na materské do konca 31. týždňa odo dňa pôrodu, najdlhšie do konca 37. týždňa od vzniku nároku na materské a poistenkyňa, ktorá porodila zároveň dve alebo viac detí a aspoň o dve z nich sa stará, má nárok na materské do konca 37. týždňa odo dňa pôrodu, najdlhšie do konca 43. týždňa od vzniku nároku na materské.

(7) Poistenkyňa, ktorej sa narodilo mŕtve dieťa, má nárok na materské do konca 14. týždňa od vzniku nároku na materské.

(8) Poistenkyňa, ktorej dieťa zomrelo v období trvania nároku na materské, má nárok na materské do konca druhého týždňa odo dňa úmrtia dieťaťa, najdlhšie do konca 34. týždňa od vzniku nároku na materské; osamelá poistenkyňa má nárok na materské najdlhšie do konca 37. týždňa od vzniku nároku na materské a poistenkyňa, ktorá porodila zároveň dve alebo viac detí a aspoň o dve z nich sa stará, má nárok na materské najdlhšie do konca 43. týždňa od vzniku nároku na materské.

(9) Obdobie nároku na materské poistenkyne, ktorá dieťa porodila, nesmie byť kratšie ako 14 týždňov od vzniku nároku na materské a nesmie zaniknúť pred uplynutím šiestich týždňov odo dňa pôrodu.

§ 49

(1) Iný poistenec, ktorý prevzal dieťa do starostlivosti a ktorý sa o toto dieťa stará, má nárok na materské odo dňa prevzatia dieťaťa do starostlivosti v období 28 týždňov od vzniku nároku na materské. Osamelý iný poistenec, ktorý sa stará o dieťa prevzaté do svojej starostlivosti, má nárok na materské v období 31 týždňov od vzniku nároku na materské a iný poistenec, ktorý prevzal do starostlivosti dve alebo viac detí a aspoň o dve z nich sa stará, má nárok na materské 37 týždňov od vzniku nároku na materské. Iný poistenec má nárok na materské najdlhšie do dovŕšenia troch rokov veku dieťaťa, ak v posledných dvoch rokoch pred prevzatím dieťaťa do starostlivosti bol nemocensky poistený najmenej 270 dní.

(2) Iný poistenec, ktorý prevzal dieťa do starostlivosti, je

- otec dieťaťa, ak matka dieťaťa zomrela,
- otec dieťaťa, ak sa podľa lekárskeho posudku matka o dieťa nemôže starať alebo nesmie starať pre svoj nepriaznivý zdravotný stav, ktorý trvá najmenej jeden mesiac, a matka nepoberá materské alebo rodičovský príspevok, s výnimkou, keď dieťa bolo zverené matke rozhodnutím súdu,
- manžel matky dieťaťa, ak sa matka podľa lekárskeho posudku o dieťa nemôže starať alebo nesmie starať pre svoj nepriaznivý zdravotný stav, ktorý trvá najmenej jeden mesiac, a matka

- nepoberá materské alebo rodičovský príspevok,
- otec dieťaťa po dohode s matkou dieťaťa, najskôr po uplynutí šiestich týždňov odo dňa pôrodu, a matka nepoberá materské na to isté dieťa alebo rodičovský príspevok,
- manželka otca dieťaťa, ak sa stará o dieťa, ktorého matka zomrela, alebo
- fyzická osoba, ak sa stará o dieťa na základe rozhodnutia príslušného orgánu.

§ 49a

Do obdobia 270 dní sa započítava obdobie prerušenia povinného nemocenského poistenia zamestnanca z dôvodu čerpania rodičovskej dovolenky podľa osobitného predpisu^{45a)} a obdobie prerušenia povinného nemocenského poistenia samostatne zárobkovo činné osoby, ktorá má nárok na rodičovský príspevok podľa osobitného predpisu³⁶⁾ a nevykonáva činnosť povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činné osoby.

§ 50

Ak poistenkyňa zaniklo nemocenské poistenie v období tehotenstva, má nárok na materské od začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom alebo odo dňa pôrodu, ak porodila skôr, ak jej trvala ochranná lehota ku dňu začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom alebo pred skutočným dňom pôrodu.

§ 51

(1) Ak dieťa prevzala do starostlivosti iná fyzická osoba alebo právnická osoba z dôvodu, že sa poistenec podľa lekárskeho posudku nemôže alebo nesmie starať o dieťa pre svoj nepriaznivý zdravotný stav, nárok na materské tomuto poistencovi zaniká dňom prevzatia dieťaťa do tejto starostlivosti a opätovne vzniká odo dňa prevzatia dieťaťa zo starostlivosti inej fyzickej osoby alebo právnickej osoby. Nárok na materské trvá do uplynutia celkového obdobia trvania nároku na materské, najdlhšie do dovŕšenia troch rokov veku dieťaťa.

(2) Ak sa poistenec prestal starať o dieťa z iného dôvodu, ako je jeho nepriaznivý zdravotný stav, nárok na materské zaniká dňom skončenia jeho starostlivosti o dieťa a opätovne vzniká odo dňa pokračovania v starostlivosti o toto dieťa. Obdobie, počas ktorého sa poistenec prestal starať o dieťa z iných dôvodov, sa započítava do celkového obdobia trvania nároku na materské.

§ 51a

Poistenec nemá nárok na výplatu materského za dni, počas ktorých pre dočasnú pracovnú neschop-

nosť nevykonáva funkciu sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky, ak mu patria náhrady na úrovni platu vrátane ostatných náležitostí podľa osobitného predpisu.^{50a)}

§ 52

Poskytovanie materského

(1) Materské sa poskytuje za dni.

(2) Materské sa poskytuje za to isté obdobie len raz a len jednému poistencovi. To neplatí, ak inému poistencovi vznikne nárok na materské podľa § 49 ods. 1 počas obdobia uvedeného v § 48 ods. 9.

§ 53

Výška materského

Výška materského je 75 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55 alebo pravdepodobného denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 57.

ŠIESTY DIEL SPOLOČNÉ USTANOVENIA O NEMOCENSKÝCH DÁVKACH

§ 54

Rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu

(1) Ak nemocenské poistenie trvalo nepretržite najmenej od 1. januára kalendárneho roka predchádzajúceho kalendárneho roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, do dňa, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je kalendárny rok predchádzajúci kalendárnemu roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky.

(2) Ak nemocenské poistenie zamestnanca vzniklo v kalendárnom roku predchádzajúcom kalendárnemu roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, alebo v kalendárnom roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, a obdobie nemocenského poistenia zamestnanca, za ktoré sa platí poistné na nemocenské poistenie, bolo najmenej 90 dní pred dňom, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je obdobie od vzniku nemocenského poistenia do konca kalendárneho mesiaca predchádzajúceho kalendárnemu mesiacu, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky.

(3) Ak obdobie nemocenského poistenia zamestnanca, za ktoré sa platí poistné na nemocenské poistenie,

nie, pred vznikom dôvodu na poskytnutie nemocenskej dávky bolo kratšie ako 90 dní od vzniku tohto nemocenského poistenia, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je kalendárny rok predchádzajúci kalendárnemu roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, ak obdobie nemocenského poistenia zamestnanca, za ktoré sa platí poistné na nemocenské poistenie, v predchádzajúcom kalendárnom roku bolo najmenej 90 dní, okrem obdobia nemocenského poistenia, za ktoré sa platí poistné na nemocenské poistenie, dosiahnutého u zamestnávateľa, u ktorého vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky.

(4) Rozhodujúce obdobie na určenie denného vymeriavacieho základu zamestnankyne, ktorá bola preradená na inú prácu v období, v ktorom obdobie nemocenského poistenia zamestnankyne, za ktoré sa platí poistné na nemocenské poistenie, bolo kratšie ako 90 dní od vzniku nemocenského poistenia, je obdobie od vzniku nemocenského poistenia do dňa predchádzajúceho dňu, v ktorom došlo k preradeniu zamestnankyne na inú prácu.

(5) Rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu na určenie výšky materského zamestnankyne, ktorá bola z dôvodu tehotenstva preradená na inú prácu podľa osobitného predpisu,⁵³⁾ sa zisťuje ku dňu tohto preradenia.

(6) Ak nemocenské poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby vzniklo

- a) v kalendárnom roku predchádzajúcom kalendárnemu roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je obdobie od vzniku nemocenského poistenia do konca kalendárneho roka, predchádzajúceho kalendárnemu roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky,
- b) v kalendárnom roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je obdobie od vzniku nemocenského poistenia do konca kalendárneho mesiaca predchádzajúceho kalendárnemu mesiacu, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky,
- c) v kalendárnom mesiaci, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je obdobie od vzniku nemocenského poistenia do dňa predchádzajúceho dňu, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky.

(7) Ak nemocenské poistenie dobrovoľne nemocensky poistenej osoby trvalo najmenej 26 týždňov a vzniklo

- a) v kalendárnom roku predchádzajúcim kalendár-
nemu roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie
nemocenskej dávky, rozhodujúce obdobie na
zistenie denného vymeriavacieho základu je
obdobie od vzniku nemocenského poistenia do
konca kalendárneho roka, predchádzajúceho
kalendárnemu roku, v ktorom vznikol dôvod na
poskytnutie nemocenskej dávky,
- b) v kalendárnom roku, v ktorom vznikol dôvod na
poskytnutie nemocenskej dávky, rozhodujúce ob-
dobie na zistenie denného vymeriavacieho základu
je obdobie od vzniku nemocenského poistenia do
konca kalendárneho mesiaca predchádzajúceho
kalendárnemu mesiacu, v ktorom vznikol dôvod
na poskytnutie nemocenskej dávky.

(8) Ak nárok na nemocenskú dávku vznikol
v ochrannnej lehote, rozhodujúce obdobie na zistenie
denného vymeriavacieho základu sa zisťuje ku dňu
zániku nemocenského poistenia.

(9) Pri určení rozhodujúceho obdobia na zistenie
denného vymeriavacieho základu a na účely vzniku
nemocenského poistenia zamestnanca na zistenie 90
dní nemocenského poistenia, za ktoré sa platí poistné
na nemocenské poistenie sa § 26 ods. 5 nepoužije.

[účinnosť od 1. januára 2021]

(9) Pri určení rozhodujúceho obdobia na zistenie
denného vymeriavacieho základu a na účely vzniku
nemocenského poistenia zamestnanca na zistenie 90
dní nemocenského poistenia, za ktoré sa platí poistné
na nemocenské poistenie sa § 26 ods. 6 nepoužije.]

(10) Z rozhodujúceho obdobia na zistenie denného
vymeriavacieho základu sa vylučujú obdobia, za ktoré
poistenec nie je povinný platiť poistné na nemocenské
poistenie, a obdobia prerušenia povinného nemocen-
ského poistenia.

[účinnosť od 1. januára 2023]

(10) Z rozhodujúceho obdobia na zistenie denného
vymeriavacieho základu sa vylučuje

- a) obdobie, počas ktorého
 1. zamestnanec má nárok na výplatu materské-
ho, rehabilitačného, rekvalifikačného,
 2. zamestnanec čerpá materskú dovolenku bez
nároku na výplatu materského,
 3. zamestnanec je uznaný za dočasne práce-
neschopného do skončenia dočasnej prác-
ovnej neschopnosti, najdlhšie do uplynutia
52 týždňov trvania dočasnej pracovnej ne-
schopnosti,
 4. trvá potreba osobného a celodenného ošetro-
vania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1
písm. a) alebo potreba osobnej a celodennej
starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1
písm. b) zamestnancom, do skončenia po-

*treby tohto ošetrovania alebo potreby tejto
starostlivosti, najdlhšie do desiateho dňa
potreby tohto ošetrovania alebo potreby tejto
starostlivosti,*

[účinnosť od 1. januára 2023]

4. trvá
 - 4a. potreba osobného a celodenného ošetro-
vania fyzickej osoby uvedenej v § 39
ods. 1 písm. a) prvom bode alebo po-
treba osobnej a celodennej starostlivosti
o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b)
zamestnancom do skončenia potreby
tohto ošetrovania alebo tejto starostli-
vosti, najdlhšie do 14. dňa potreby tohto
ošetrovania alebo tejto starostlivosti,
 - 4b. osobné a celodenné ošetrovanie fyzickej
osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm.
a) druhom bode zamestnancom do
skončenia tohto ošetrovania, najdlhšie
do 90. dňa tohto ošetrovania alebo]
5. zamestnanec má ospravedlnenú neprítom-
nosť v práci z dôvodu jeho účasti na štraj-
ku,
- b) obdobie vylúčenia povinnosti platiť poistné na
nemocenské poistenie,
- c) obdobie prerušenia povinného nemocenského
poistenia.]

§ 55

Denný vymeriavací základ

na určenie výšky nemocenskej dávky

(1) Denný vymeriavací základ na určenie výšky
nemocenskej dávky je podiel súčtu vymeriavacích
základov, z ktorých poistenec zaplatil poistné na ne-
mocenské poistenie v rozhodujúcom období a počtu dní
rozhodujúceho obdobia. Denný vymeriavací základ sa
zaokrúhľuje na štyri desiatinné miesta nahor.

(2) Denný vymeriavací základ nesmie byť vyšší
ako denný vymeriavací základ určený z 2-násobku
všeobecného vymeriavacieho základu platného v ka-
lendárom roku, ktorý dva roky predchádza kalendár-
nemu roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie
nemocenskej dávky.

[účinnosť od 1. januára 2023]

(3) Ak výška nemocenskej dávky bola určená
z vymeriavacích základov na platenie poistného pred-
davkami, súčet vymeriavacích základov, z ktorých
poistenec zaplatil poistné na nemocenské poistenie
preddavkami v rozhodujúcom období alebo jeho časti
v príslušnom zúčtovacom období sa na základe prá-
voplatného rozhodnutia o výsledku ročného zúčtovania
upraví tak, že vymeriavací základ, z ktorého má byť za
zúčtovacie obdobie zaplatené poistné na nemocenské

poistenie sa vynásobí dávkovým koeficientom. Dávkový koeficient sa určí ako podiel súčtu vymeriavacích základov, z ktorých poistenec zaplatil poistné na nemocenské poistenie preddávkami v rozhodujúcom období alebo jeho časti v príslušnom zúčtovacom období a vymeriavacieho základu, z ktorého bolo v príslušnom zúčtovacom období zaplatené poistné na nemocenské poistenie preddávkami; dávkový koeficient sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nadol. Denný vymeriavací základ na určenie výšky nemocenskej dávky sa novo určí zo súčtu vymeriavacích základov určených podľa prvej vety.]

§ 56

Mesačný vymeriavací základ na určenie výšky vyrovnávacej dávky

(1) Mesačný vymeriavací základ na určenie výšky vyrovnávacej dávky je 30,4167-násobok denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55. Mesačný vymeriavací základ sa zaokrúhľuje na celé eurocenty nahor.

(2) Pomerná časť mesačného vymeriavacieho základu na určenie výšky vyrovnávacej dávky je 30,4167-násobok denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55 pripadajúci na počet kalendárnych dní, v ktorom mala zamestnankyňa po preradení na inú prácu príjem, ktorý sa považuje za vymeriavací základ podľa § 138 ods. 1.

§ 57

Pravdepodobný denný vymeriavací základ na určenie výšky nemocenských dávok

(1) Výška nemocenskej dávky sa určuje z pravdepodobného denného vymeriavacieho základu, ak

- a) poistenec nemal v rozhodujúcom období uvedenom v § 54 vymeriavací základ na platenie poistného na nemocenské poistenie,
- b) zamestnanec v rozhodujúcom období podľa § 54 ods. 3 nedosiahol 90 dní nemocenského poistenia zamestnanca, za ktoré sa platí poistné na nemocenské poistenie,
- c) dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky vznikol povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnnej osobe v deň vzniku tohto nemocenského poistenia, okrem vzniku nemocenského poistenia podľa § 26 ods. 5, alebo

[účinnosť od 1. januára 2021]

- c) dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky vznikol povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnnej osobe v deň vzniku tohto nemocenského poistenia, okrem vzniku nemocenského

poistenia z dôvodu skončenia jeho prerušenia podľa § 26 ods. 6, alebo]

- d) dobrovoľne nemocensky poistená osoba bola nepretržite dobrovoľne nemocensky poistená menej ako 26 týždňov pred vznikom dôvodu na poskytnutie nemocenskej dávky; nepretržite dobrovoľne nemocenské poistenie nie je dobrovoľne nemocenské poistenie, ktoré zaniklo a znovu vzniklo nasledujúci kalendárny deň.

(2) Pravdepodobný denný vymeriavací základ je jedna tridsatina vymeriavacieho základu, z ktorého by sa platilo poistné na nemocenské poistenie za kalendárny mesiac, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky.

(3) Ak pravdepodobný denný vymeriavací základ určený podľa odseku 2 je vyšší ako suma zodpovedajúca jednej tridsatine vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5 platného ku dňu, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, pravdepodobný denný vymeriavací základ je suma zodpovedajúca jednej tridsatine vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5 platného ku dňu, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky.

[účinnosť od 1. januára 2023]

(3) Ak pravdepodobný denný vymeriavací základ určený podľa odseku 2 je vyšší ako suma zodpovedajúca jednej tridsatine vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5 platného ku dňu, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, pravdepodobný denný vymeriavací základ je suma zodpovedajúca jednej tridsatine vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 9 písm. a) platného ku dňu, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky.]

(4) Pravdepodobný denný vymeriavací základ zamestnanca a povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby, ktorí nemali v rozhodujúcom období vymeriavací základ na platenie poistného na nemocenské poistenie z dôvodu dočasnej pracovnej neschopnosti, poberania materského, prerušenia povinného nemocenského poistenia zamestnanca z dôvodu čerpania rodičovskej dovolenky alebo z dôvodu prerušenia povinného nemocenského poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby, ktorá má nárok na rodičovský príspevok, je jedna tridsatina vymeriavacieho základu, z ktorého by sa platilo poistné na nemocenské poistenie za kalendárny mesiac, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky; § 55 ods. 2 platí rovnako. Pravdepodobný denný vymeriavací základ podľa prvej vety na určenie sumy materského, na ktoré vznikne ďalší nárok poistencovi, ktorý po vzniku predchádzajúceho nároku na materské získal obdobie nemocenského poistenia len z dôvodu poberania materského alebo podľa § 49a, nesmie byť

nižší ako najvyšší z denných vymeriavacích základov alebo pravdepodobných denných vymeriavacích základov, z ktorých boli určené sumy predchádzajúcich materských z toho istého nemocenského poistenia.

(5) Pravdepodobný denný vymeriavací základ sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

SIEDMY DIEL NÁROKY Z NEMOCENSKÉHO POISTENIA V OSOBITNÝCH PRÍPADOCH

§ 58

Nárok na nemocenské dávky z viacerých nemocenských poistení

(1) Nárok na nemocenskú dávku sa posudzuje samostatne z každého nemocenského poistenia.

(2) Ak vznikne nárok na nemocenskú dávku z viacerých nemocenských poistení, nemocenská dávka sa určí z úhrnu denných vymeriavacích základov na určenie výšky nemocenských dávok z tých poistení, z ktorých vznikol nárok na nemocenskú dávku, a nemocenská dávka sa vypláca len jedna.

(3) Úhrn denných vymeriavacích základov určených podľa odseku 2 nesmie byť vyšší ako suma denného vymeriavacieho základu určená z 2-násobku všeobecného vymeriavacieho základu platného v kalendárom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárenmu roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky.

§ 59

Zrušený.

TRETIA HLAVA DÔCHODKOVÉ DÁVKY

PRVÝ DIEL VYMEDZENIE POJMOV DÔCHODKOVÉHO POISTENIA

§ 60

Obdobie

dôchodkového poistenia

(1) Obdobie dôchodkového poistenia je obdobie povinného dôchodkového poistenia, obdobie dobrovoľného dôchodkového poistenia, ak za tieto obdobia okrem období uvedených v § 140 bolo zaplatené poistné na dôchodkové poistenie podľa tohto zákona a ak tento zákon neustanovuje inak. Ak zamestnávateľ nesplnil povinnosť platiť a odvádzať poistné na dôchodkové poistenie, podmienka zaplatenia poistného na dôchodkové poistenie u zamestnanca sa považuje za splnenú; to neplatí, ak si túto povinnosť nesplnil

zamestnávateľ uvedený v § 7 ods. 2 alebo zamestnávateľ za zamestnanca, ktorý je štatutárnym orgánom zamestnávateľa a má najmenej 50 % účasť na majetku zamestnávateľa alebo ktorý je členom štatutárneho orgánu zamestnávateľa a má najmenej 50 % účasť na majetku zamestnávateľa.

[účinnosť od 1. januára 2023]

(1) Obdobie dôchodkového poistenia je obdobie povinného dôchodkového poistenia, obdobie dobrovoľného dôchodkového poistenia, ak za tieto obdobia okrem období uvedených v § 54 ods. 10 písm. a) a § 140 bolo zaplatené poistné na dôchodkové poistenie podľa tohto zákona a ak tento zákon neustanovuje inak. Ak zamestnávateľ nesplnil povinnosť platiť a odvádzať poistné na dôchodkové poistenie, podmienka zaplatenia poistného na dôchodkové poistenie u zamestnanca sa považuje za splnenú; to neplatí, ak si túto povinnosť nesplnil zamestnávateľ uvedený v § 7 ods. 2 alebo zamestnávateľ za zamestnanca, ktorý je štatutárnym orgánom zamestnávateľa a má najmenej 50 % účasť na majetku zamestnávateľa alebo ktorý je členom štatutárneho orgánu zamestnávateľa a má najmenej 50 % účasť na majetku zamestnávateľa.]

(2) Obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie výkonu služby policajta a profesionálneho vojaka, ak toto obdobie policajt a profesionálny vojak nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu²⁾ a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.⁵⁵⁾

(3) Obdobie dôchodkového poistenia nie je obdobie výkonu služby policajta a profesionálneho vojaka, ak toto obdobie bolo zhodnotené na nárok na vdovský výsluhový dôchodok, vdovský dôchodok, vdovecký výsluhový dôchodok, vdovecký dôchodok, sirotský výsluhový dôchodok alebo sirotský dôchodok podľa osobitného predpisu.²⁾

(4) Obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie poberania invalidného dôchodku priznaného a vyplácaného Sociálnou poisťovňou, a to do dovŕšenia dôchodkového veku alebo priznania predčasného starobného dôchodku.

(5) Obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie podľa § 142 ods. 3, za ktoré bolo dodatočne zaplatené poistné na dôchodkové poistenie.

(6) Obdobie dôchodkového poistenia zamestnanca podľa § 4 ods. 2 prvej vety nie je obdobie, v ktorom bol povinne dôchodkovo poistený a nemal vymeriavací základ na platenie poistného na dôchodkové poistenie.

[účinnosť od 1. januára 2023]

(5) Obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie podľa § 142 ods. 5, za ktoré bolo dodatočne zaplatené

poistné na dôchodkové poistenie.

(6) Obdobie dôchodkového poistenia zamestnanca podľa § 4 ods. 2 písm. a) a b) nie je obdobie, v ktorom bol povinný dôchodkovo poistený a nemal vymeria- vací základ na platenie poistného na dôchodkové poistenie.]

(7) Ak má poistenec v tom istom období viacero dôchodkových poistení, započítava sa takéto obdobie dôchodkového poistenia len raz.

(8) To isté obdobie riadnej starostlivosti o dieťa do šiestich rokov jeho veku alebo o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom do 18 rokov jeho veku sa započítava ako obdobie dôchodkového poistenia len jednej fyzickej osobe uvedenej v § 15 ods. 1 písm. c) a d).

(9) Československé obdobie dôchodkového poistenia na účely určenia sumy starobného dôchodku podľa § 66a, predčasného starobného dôchodku podľa § 68a alebo invalidného dôchodku podľa § 73a je doba zamestnania a náhradná doba získané pred 1. januárom 1993 podľa predpisov účinných pred 1. januárom 1993. Československé obdobie dôchodkového poistenia sa započítava podľa predpisov Slovenskej republiky účinných ku dňu, od ktorého sa priznáva starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok.

(10) Rok dôchodkového poistenia je 365 dní dôchodkového poistenia.

§ 60a

Výchova dieťaťa

(1) Podmienka výchovy dieťaťa je splnená, ak sa poistenec osobne staral o dieťa

- najmenej desať rokov,
- najmenej päť rokov, ak sa poistenec začal o dieťa starať po dovŕšení ôsmich rokov veku dieťaťa,
- od jeho narodenia do jeho úmrtia, ak dieťa zomrelo po dovŕšení veku šesť mesiacov; to neplatí, ak poistenec, podľa právoplatného rozhodnutia súdu, spôsobil smrť dieťaťa úmyselným trestným činom,
- najmenej posledné tri roky pred dovŕšením dôchodkového veku poistenca.

(2) Do obdobia osobnej starostlivosti o dieťa sa započítava aj obdobie, počas ktorého sa poistenec nemohol o dieťa starať z dôvodu

- svojho nepriaznivého zdravotného stavu alebo
- prijatia dieťaťa do ústavnej starostlivosti zdravotníckeho zariadenia.

(3) Ak súd zverí dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov alebo ak súd schváli do- hodu rodičov o zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, na obidvoch rodičov sa

hľadí, akoby starostlivosť o dieťa zabezpečovali v plnom rozsahu; posudzovanie splnenia podmienky osobnej starostlivosti o dieťa a odsek 5 tým nie sú dotknuté.

(4) Na účely posúdenia podmienky výchovy dieťaťa sa za dieťa považuje fyzická osoba do nadobudnutia jej plnoletosti, ktorá je

- vlastné dieťa poistenca,
- osvojené dieťa poistenca,
- dieťa zverené poistencovi do starostlivosti nahrá- dzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhod- nutia príslušného orgánu.

(5) To isté obdobie výchovy toho istého dieťaťa sa zohľadní len raz a len jednému poistencovi.

§ 61

Osobný

vymeria vací základ

Osobný vymeria vací základ je úhrn vymeria vacích základov za kalendárny rok, z ktorých sa zaplatilo poistné na dôchodkové poistenie alebo z ktorých sa poistné na dôchodkové poistenie podľa § 60 ods. 1 druhej vety považuje za zaplatené.

§ 62

Osobný mzdový bod

(1) Osobný mzdový bod na určenie sumy dôchod- kovej dávky sa určí ako podiel osobného vymeria va- cieho základu a všeobecného vymeria vacieho základu. Osobný mzdový bod sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

(2) Za obdobie dôchodkového poistenia podľa § 60 ods. 4, ktoré trvalo celý kalendárny rok, patrí osobný mzdový bod vo výške 0,3. Ak toto obdobie trvalo len časť kalendárneho roka, osobný mzdový bod sa určí ako súčin pomernej časti osobného mzdového bodu a počtu dní tohto obdobia. Pomeraná časť osobného mzdového bodu je podiel osobného mzdového bodu vo výške 0,3 a počtu dní kalendárneho roka, v ktorom bolo získané obdobie dôchodkového poistenia podľa § 60 ods. 4, a zaokrúhľuje sa na štyri desatinné miesta nahor.

(3) Osobný mzdový bod je najviac v hodnote 3.

§ 63

Priemerný osobný mzdový bod

(1) Priemerný osobný mzdový bod na určenie sumy dôchodkovej dávky sa určí ako podiel súčtu osobných mzdových bodov dosiahnutých v jedno- tlivých kalendárnych rokoch rozhodujúceho obdobia a obdobia dôchodkového poistenia v rozhodujúcom období, ak tento zákon neustanovuje inak. Priemerný osobný mzdový bod sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor. Na účely určenia obdobia dôchodkového

poistenia sa získané dni dôchodkového poistenia prepočítavajú na roky, ak tento zákon neustanovuje inak. Obdobie dôchodkového poistenia sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

(2) Na hodnotu priemerného osobného mzdového bodu prevyšujúcu hodnotu 3 sa neprihliada.

(3) Priemerný osobný mzdový bod v hodnote nižšej ako 1,25 sa započítava v celej výške. Z hodnoty priemerného osobného mzdového bodu od 1,25 do 3 sa započítava v roku

- a) 2013 80 %,
- b) 2014 76 %,
- c) 2015 72 %,
- d) 2016 a nasledujúcich rokoch 68 %.

(4) K priemernému osobnému mzdovému bodu v hodnote nižšej ako 1,0 sa pripočíta z rozdielu medzi hodnotou 1,0 a priemerným osobným mzdovým bodom určeným podľa odseku 1 v roku

- a) 2013 17 %
- b) 2014 18 %,
- c) 2015 19 %,
- d) 2016 a nasledujúcich rokoch 20 %.

(5) Priemerný osobný mzdový bod po úprave podľa odsekov 3 a 4 sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

(6) Rozhodujúce obdobie na zistenie priemerného osobného mzdového bodu sú kalendárne roky pred rokom, v ktorom boli splnené podmienky nároku na dôchodkovú dávku, s výnimkou kalendárnych rokov pred 1. januárom 1984, ak tento zákon neustanovuje inak. Z rozhodujúceho obdobia sa vylučujú obdobia, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 62 ods. 2 prvej vety alebo § 255 ods. 3 prvej vety, alebo obdobie dôchodkového poistenia, za ktoré nemožno určiť osobný mzdový bod, ak tieto obdobia trvali celý kalendárny rok.

(7) Ak v rozhodujúcom období určenom podľa odseku 6 nie je najmenej dvadsaťdva kalendárnych rokov, predlžuje sa rozhodujúce obdobie pred 1. január 1984 postupne tak, aby v ňom bolo dvadsaťdva kalendárnych rokov podľa odseku 6. Ak poistenec ani po tomto predlžení nemá dvadsaťdva kalendárnych rokov podľa odseku 6, zisťuje sa priemerný osobný mzdový bod z tohto nižšieho počtu kalendárnych rokov.

(8) Ak v rozhodujúcom období sú len obdobia uvedené v § 62 ods. 2 prvej vete alebo § 255 ods. 3, priemerný osobný mzdový bod je 0,3.

(9) Ak rozhodujúce obdobie určené podľa odsekov 6 a 7 je kratšie ako jeden kalendárny rok, priemerný osobný mzdový bod sa určí ako podiel osobného mzdového bodu dosiahnutého v tomto kratšom období a koeficientu určeného ako podiel počtu dní tohto obdobia dôchodkového poistenia a čísla

365. Koeficient sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor. Odsek 5 platí rovnako. Všeobecný vymeriavací základ na účely tohto ustanovenia je všeobecný vymeriavací základ, ktorý platil v roku, ktorý dva roky predchádza roku, v ktorom vznikol nárok na dôchodkovú dávku.

(10) Ak vznikol nárok na dôchodkovú dávku v kalendárnom roku, v ktorom poistencovi prvý raz vzniklo dôchodkové poistenie, priemerný osobný mzdový bod sa určí ako podiel osobného mzdového bodu dosiahnutého v období od vzniku dôchodkového poistenia do vzniku nároku na dôchodkovú dávku a koeficientu určeného ako podiel počtu dní tohto obdobia dôchodkového poistenia a čísla 365. Koeficient sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor. Odsek 5 platí rovnako.

(11) Ak poistencovi vznikol nárok na dôchodkovú dávku v deň prvého vzniku dôchodkového poistenia, priemerný osobný mzdový bod je osobný mzdový bod určený ako podiel pravdepodobného vymeriavacieho základu na platenie poistného na dôchodkové poistenie za kalendárny mesiac, v ktorom vznikol nárok na dôchodkovú dávku, a jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu. Pravdepodobný vymeriavací základ je vymeriavací základ, z ktorého by sa platilo poistné na dôchodkové poistenie za kalendárny mesiac, v ktorom vznikol nárok na dôchodkovú dávku.

§ 64

Dôchodková hodnota

(1) Dôchodková hodnota v roku 2004 je 183,58 Sk.

(2) Dôchodková hodnota v roku 2005 je 195,31 Sk.

(3) Dôchodková hodnota platná k 31. decembru kalendárneho roka sa upravuje od 1. januára nasledujúceho kalendárneho roka indexom, ktorý sa určí ako podiel priemernej mzdy zistenej za tretí štvrtrok predchádzajúceho kalendárneho roka a priemernej mzdy zistenej za tretí štvrtrok kalendárneho roka dva roky predchádzajúceho kalendárnemu roku, od ktorého sa dôchodková hodnota upravuje. Takto určená dôchodková hodnota platí vždy od 1. januára do 31. decembra kalendárneho roka.

(4) Priemerná mzda uvedená v odseku 3 je priemerná mzda v hospodárstve Slovenskej republiky zistená štatistickým úradom.

(5) Dôchodková hodnota sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.]

(6) Aktuálna dôchodková hodnota je dôchodková hodnota určená podľa odsekov 1 až 5, ktorá platí v čase vzniku nároku na výplatu dôchodkovej dávky.

DRUHÝ DIEL STAROBNÝ DÔCHODOK

§ 65

Podmienky nároku na starobný dôchodok

(1) Poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

(2) Dôchodkový vek poistenca sa určí podľa prílohy č. 3a, ak tento zákon v § 274 neustanovuje inak; ak obdobie výchovy dieťaťa nemožno zohľadniť na určenie dôchodkového veku žene, dôchodkový vek muža narodeného po roku 1957, ktorý dieťa vychoval, sa určí podľa prílohy č. 3b.

(3) Dôchodkový vek určený podľa odseku 2 je vek dovŕšený v kalendárnom mesiaci v deň, ktorý sa číslom zhoduje s dňom narodenia poistenca.

(4) Ak deň dovŕšenia dôchodkového veku určeného podľa odseku 2 pripadne na deň, ktorý sa číselne nezhoduje s dňom narodenia poistenca, za deň dovŕšenia dôchodkového veku sa považuje posledný deň posledného pripočítaného kalendárneho mesiaca.

§ 65a

Nadobudnutie právnych účinkov dovŕšenia dôchodkového veku a priznania dôchodku

(1) Ak skutočnosťou rozhodujúcou na posúdenie vzniku, trvania alebo zániku sociálneho poistenia a na posúdenie platenia poistného na sociálne poistenie je dovŕšenie dôchodkového veku alebo priznanie dôchodku, právne účinky

- dovŕšenia dôchodkového veku nastávajú dňom, ktorý Sociálna poisťovňa určila ako deň dovŕšenia dôchodkového veku, najskôr dňom jeho určenia,
- priznania dôchodku nastávajú dňom vydania rozhodnutia o priznaní dôchodku.

(2) Ak skutočnosťou rozhodujúcou na posúdenie splnenia podmienok podľa osobitných predpisov^{55aa)} je dovŕšenie dôchodkového veku, právne účinky dovŕšenia dôchodkového veku nastávajú dňom, ktorý Sociálna poisťovňa určila ako deň dovŕšenia dôchodkového veku, najskôr dňom jeho určenia, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Určenie sumy starobného dôchodku

§ 66

(1) Suma starobného dôchodku sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku

nároku na starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

(2) Ak poistenec bol dôchodkovo poistený po splnení podmienok nároku na starobný dôchodok a nepoberal tento dôchodok alebo jeho časť, suma starobného dôchodku sa určí podľa odseku 1 a pripočíta sa k nej suma určená ako súčin súčtu osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia po vzniku nároku na starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty. Takto určená suma starobného dôchodku sa zvýši o 0,5 % za každých 30 dní dôchodkového poistenia získaných po vzniku nároku na starobný dôchodok bez poberania tohto dôchodku alebo jeho časti.

(3) Ak poistenec bol dôchodkovo poistený po splnení podmienok nároku na starobný dôchodok a poberal tento dôchodok alebo jeho časť, suma starobného dôchodku sa od 1. januára kalendárneho roka, v ktorom sa určuje suma starobného dôchodku, určí tak, že k sume starobného dôchodku vyplácanej k 1. januáru kalendárneho roka sa pripočíta suma určená ako súčin súčtu jednej polovice osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia počas poberania starobného dôchodku alebo jeho časti v predchádzajúcom kalendárnom roku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; o určení sumy starobného dôchodku sa rozhodne do 31. marca kalendárneho roka, v ktorom sa určuje suma starobného dôchodku. Ak poistencovi podľa prvej vety zaniklo dôchodkové poistenie v kalendárnom roku, v ktorom sa určila suma starobného dôchodku podľa prvej vety alebo sa neurčila suma starobného dôchodku podľa prvej vety z dôvodu, že v predchádzajúcom kalendárnom roku nezískal obdobie dôchodkového poistenia počas poberania starobného dôchodku alebo jeho časti, suma starobného dôchodku sa na základe žiadosti o určenie sumy starobného dôchodku poistenca podľa prvej vety určí tak, že k sume starobného dôchodku vyplácanej ku dňu zániku dôchodkového poistenia sa pripočíta suma určená ako súčin súčtu jednej polovice osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia v kalendárnom roku, v ktorom zaniklo dôchodkové poistenie, a aktuálnej dôchodkovej hodnoty.

(4) Ak poistenec bol dôchodkovo poistený bez poberania starobného dôchodku alebo jeho časti v období nasledujúcom po období, v ktorom poberal starobný dôchodok alebo jeho časť, suma starobného dôchodku sa odo dňa vzniku nároku na výplatu starobného dôchodku určí tak, že k sume starobného dôchodku vyplácanej ku dňu zastavenia výplaty starobného dôchodku sa pripočíta suma určená ako súčin súčtu jednej polovi-

ce osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia počas poberania starobného dôchodku alebo jeho časti a aktuálnej dôchodkovej hodnoty a suma určená ako súčin súčtu osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia bez poberania starobného dôchodku alebo jeho časti a aktuálnej dôchodkovej hodnoty. Takto určená suma starobného dôchodku sa zvýši o 0,5 % za každých 30 dní dôchodkového poistenia získaných po vzniku nároku na starobný dôchodok bez poberania tohto dôchodku alebo jeho časti.

(5) Ak sa starobný dôchodok ku dňu zastavenia jeho výplaty alebo ku dňu zániku dôchodkového poistenia získaného počas poberania starobného dôchodku vyplácal v sume jednej polovice z dôvodu jeho súbehu s vdovským dôchodkom alebo vdoveckým dôchodkom, pri určení sumy starobného dôchodku podľa odsekov 3 a 4 sa prihliada na sumu starobného dôchodku, ktorá by patrila bez jeho zníženia z tohto dôvodu.

(6) Suma starobného dôchodku poistenca, ktorý je sporiteľ alebo bol sporiteľ podľa osobitného predpisu,¹⁾ sa za obdobie účasti na starobnom dôchodkovom sporení

- a) pred 1. septembrom 2012 zníži o 36/91 pomernej sumy starobného dôchodku patriacej za obdobie účasti na starobnom dôchodkovom sporení,
- b) od 1. septembra 2012 do 31. decembra 2016 zníži o 16/91 pomernej sumy starobného dôchodku patriacej za obdobie účasti na starobnom dôchodkovom sporení,
- c) od 1. januára 2017 do 31. decembra 2017 zníži o 17/91 pomernej sumy starobného dôchodku patriacej za obdobie účasti na starobnom dôchodkovom sporení,
- d) od 1. januára 2018 do 31. decembra 2018 zníži o 18/91 pomernej sumy starobného dôchodku patriacej za obdobie účasti na starobnom dôchodkovom sporení,
- e) od 1. januára 2019 do 31. decembra 2019 zníži o 19/91 pomernej sumy starobného dôchodku patriacej za obdobie účasti na starobnom dôchodkovom sporení,
- f) od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 zníži o 20/91 pomernej sumy starobného dôchodku patriacej za obdobie účasti na starobnom dôchodkovom sporení,
- g) od 1. januára 2021 do 31. decembra 2021 zníži o 3/13 pomernej sumy starobného dôchodku patriacej za obdobie účasti na starobnom dôchodkovom sporení,
- h) od 1. januára 2022 do 31. decembra 2022 zníži o 22/91 pomernej sumy starobného dôchodku

patriacej za obdobie účasti na starobnom dôchodkovom sporení,

- i) od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023 zníži o 23/91 pomernej sumy starobného dôchodku patriacej za obdobie účasti na starobnom dôchodkovom sporení,
- j) po 31. decembri 2023 zníži o 24/91 pomernej sumy starobného dôchodku patriacej za obdobie účasti na starobnom dôchodkovom sporení.

(7) Na určenie sumy starobného dôchodku podľa odsekov 2 a 4 sa do obdobia dôchodkového poistenia získaného po vzniku nároku na starobný dôchodok nezapočítavajú obdobia uvedené v § 140 ods. 1 až 4; na určenie sumy starobného dôchodku podľa odsekov 2 až 4 sa na hodnotu osobného mzdového bodu za obdobie dôchodkového poistenia po vzniku nároku na starobný dôchodok prevyšujúcu hodnotu 3 neprihliada.

[účinnosť od 1. januára 2023]

(7) Na určenie sumy starobného dôchodku podľa odsekov 2 a 4 sa do obdobia dôchodkového poistenia získaného po vzniku nároku na starobný dôchodok nezapočítavajú obdobia uvedené v § 54 ods. 10 písm. a) a § 140; na určenie sumy starobného dôchodku podľa odsekov 2 až 4 sa na hodnotu osobného mzdového bodu za obdobie dôchodkového poistenia po vzniku nároku na starobný dôchodok prevyšujúcu hodnotu 3 neprihliada.]

(8) Všeobecný vymeriavací základ na určenie osobného mzdového bodu za posledný rok dôchodkového poistenia po vzniku nároku na starobný dôchodok je všeobecný vymeriavací základ ustanovený na kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý sa zisťuje osobný mzdový bod. Všeobecný vymeriavací základ na určenie osobného mzdového bodu za predposledný rok dôchodkového poistenia po vzniku nároku na starobný dôchodok je všeobecný vymeriavací základ ustanovený na kalendárny rok, ktorý predchádza kalendárnemu roku, za ktorý sa zisťuje osobný mzdový bod.

(9) Sociálna poisťovňa určí sumu starobného dôchodku na žiadosť podľa odsekov 3 a 4 v kalendárnom roku len raz.

§ 66a

(1) Suma starobného dôchodku sa určí ako rozdiel fiktívnej sumy starobného dôchodku podľa odseku 2 a sumy starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku vyplácaného podľa predpisov Českej republiky, ak ide o poistenca, ktorý získal

- a) pred 1. januárom 1993 československé obdobie dôchodkového poistenia, za ktoré mu bol priznaný starobný dôchodok podľa predpisov Českej repub-

liky alebo má priznaný invalidný dôchodok podľa predpisov Českej republiky, a

- b) po 31. decembri 1992 najmenej jeden rok dôchodkového poistenia podľa predpisov Slovenskej republiky.

(2) Fiktívna suma starobného dôchodku sa určí ako suma starobného dôchodku podľa tohto zákona alebo podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak starobný dôchodok bol priznaný podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, so zohľadnením obdobia dôchodkového poistenia získaného po 31. decembri 1992 podľa predpisov Slovenskej republiky a československého obdobia dôchodkového poistenia podľa § 60 ods. 9.

(3) Ak starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok priznaný podľa predpisov Českej republiky je upravený z dôvodu súbuhu s inou dávkou, z dôvodu súbuhu s príjmom zo zárobkovej činnosti alebo z iného dôvodu ustanoveného predpismi Českej republiky, použije sa na určenie sumy starobného dôchodku podľa odseku 1 suma starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku podľa predpisov Českej republiky, ktorá by patrila, ak by k úprave sumy tohto dôchodku z tohto dôvodu nedošlo.

(4) Starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok priznaný podľa predpisov Českej republiky sa na účely určenia sumy starobného dôchodku podľa odseku 1 prepočíta na eurá podľa referenčného výmenného kurzu určeného a vyhláseného Európskou centrálnou bankou,^{55a)} ktorý je platný ku dňu, ku ktorému sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1.

(5) Suma starobného dôchodku podľa odseku 1 nesmie byť nižšia ako suma starobného dôchodku, ktorá je v súlade s osobitným predpisom^{55b)} určená podľa tohto zákona alebo podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak starobný dôchodok bol priznaný podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004.

TRETÍ DIEL PREDČASNÝ STAROBNÝ DÔCHODOK

§ 67

Podmienky nároku na predčasný starobný dôchodok

(1) Poistenec má nárok na predčasný starobný dôchodok, ak ku dňu, od ktorého žiada o jeho priznanie,

- a) bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov,
- b) chýbajú mu najviac dva roky do dovŕšenia dôchodkového veku a
- c) suma predčasného starobného dôchodku je vyššia

ako 1,2-násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu podľa osobitného predpisu.⁵⁶⁾

(2) Poistenec, ktorý získal obdobie účasti na starobnom dôchodkovom sporení podľa osobitného predpisu,¹⁾ má nárok na predčasný starobný dôchodok aj vtedy, ak ku dňu, od ktorého žiada o jeho priznanie,

- a) bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov,
- b) chýbajú mu najviac 2 roky do dovŕšenia dôchodkového veku a
- c) súčet súm predčasných starobných dôchodkov a predčasných starobných dôchodkov podľa osobitného predpisu¹⁾ je vyšší ako 1,2-násobok sumy životného minima pre 1 plnoletú fyzickú osobu podľa osobitného predpisu.⁵⁶⁾

(3) Nárok na predčasný starobný dôchodok podľa odsekov 1 a 2 vzniká najskôr odo dňa podania žiadosti o predčasný starobný dôchodok. Žiadosť o predčasný starobný dôchodok môže poistenec podať v kalendárnom roku najviac dvakrát.

(4) Nárok na výplatu predčasných starobných dôchodkov nevzniká, ak poistenec ku dňu vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok je povinne dôchodkovo poistený ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba alebo je fyzická osoba uvedená v § 4 ods. 1 písm. d).

(5) Nárok na výplatu predčasných starobných dôchodkov zaniká odo dňa jeho splátky splatnej po dni vzniku dôchodkového poistenia zamestnanca alebo povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činné osoby alebo odo dňa jeho splátky splatnej po dni, v ktorom sa poberateľ predčasných starobných dôchodkov stal fyzickou osobou uvedenou v § 4 ods. 1 písm. d). Nárok na výplatu predčasných starobných dôchodkov opätovne vzniká odo dňa nasledujúceho po dni zániku dôchodkového poistenia zamestnanca alebo povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činné osoby alebo odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom fyzická osoba prestala byť fyzickou osobou uvedenou v § 4 ods. 1 písm. d); nárok na výplatu predčasných starobných dôchodkov nevznikne, ak fyzickej osobe, ktorá prestala byť fyzickou osobou podľa § 4 ods. 1 písm. d), vznikne povinné dôchodkové poistenie podľa § 20 ods. 4.

(6) Nárok na výplatu predčasných starobných dôchodkov fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe dohody určenej podľa § 227a zaniká odo dňa jeho splátky splatnej v kalendárnom mesiaci nasledujúcom po kalendárnom mesiaci, v ktorom úhrn príjmu z tejto dohody v príslušnom kalendárnom roku presiahol sumu 2 400 eur; na určenie príjmu sa primerane použije § 139c. Nárok na výplatu predčasných starobných dôchodkov opätovne vzniká odo dňa jeho splátky splat-

nej v januári kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, v ktorom zanikol nárok na jeho výplatu podľa prvej vety.

[účinnosť od 1. januára 2023]

(4) Nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku nevzniká, ak poistenec ku dňu vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok je

a) povinne dôchodkovo poistený ako

1. zamestnanec okrem zamestnanca v právnom vzťahu na základe dohody určenej podľa § 227a,

2. samostatne zárobkovo činná osoba,

b) fyzická osoba uvedená v § 4 ods. 1 písm. d).

(5) Ak odsek 6 neustanovuje inak, nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku zaniká odo dňa jeho splátky splatnej po dni vzniku dôchodkového poistenia zamestnanca alebo povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činné osoby alebo odo dňa jeho splátky splatnej po dni, v ktorom sa poberateľ predčasného starobného dôchodku stal fyzickou osobou uvedenou v § 4 ods. 1 písm. d). Nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku opätovne vzniká odo dňa nasledujúceho po dni zániku dôchodkového poistenia zamestnanca alebo povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činné osoby alebo odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom fyzická osoba prestala byť fyzickou osobou uvedenou v § 4 ods. 1 písm. d); nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku nevznikne, ak fyzickej osobe, ktorá prestala byť fyzickou osobou podľa § 4 ods. 1 písm. d), vznikne povinné dôchodkové poistenie podľa § 20 ods. 4.

(6) Nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku zamestnanca v právnom vzťahu na základe dohody určenej podľa § 227a zaniká odo dňa jeho splátky splatnej v kalendárnom mesiaci nasledujúcom po kalendárnom mesiaci, v ktorom úhrn príjmu z tejto dohody v príslušnom kalendárnom roku presiahol sumu 2 400 eur; na určenie príjmu sa primerane použije § 139b. Nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku opätovne vzniká odo dňa jeho splátky splatnej v januári kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, v ktorom zanikol nárok na jeho výplatu podľa prvej vety.]

(7) Ak poberateľ predčasného starobného dôchodku bol povinne dôchodkovo poistený počas poberania predčasného starobného dôchodku a nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku mu nezanikol podľa odseku 5 z dôvodu, že jeho právny vzťah, ktorý zakladá právo na príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, zanikol pred najbližším výplatným termínom splátky predčasného starobného dôchodku nasledujúcim po vzniku tohto právneho vzťahu, zúčtujú sa sumy vyplatené na predčasnóm starobnom dôchodku za

obdobie od vzniku povinného dôchodkového poistenia do zániku povinného dôchodkového poistenia so sumami dôchodkovej dávky, na ktorej výplatu vznikne nárok po zániku tohto povinného dôchodkového poistenia. Ak poberateľ predčasného starobného dôchodku bol počas poberania predčasného starobného dôchodku fyzickou osobou uvedenou v § 4 ods. 1 písm. d) a nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku mu nezanikol podľa odseku 5 z dôvodu, že jeho právny vzťah, ktorý zakladá právo na príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, zanikol pred najbližším výplatným termínom splátky predčasného starobného dôchodku nasledujúcim po vzniku tohto právneho vzťahu, zúčtujú sa sumy vyplatené na predčasnóm starobnom dôchodku za obdobie, počas ktorého bol fyzickou osobou uvedenou v § 4 ods. 1 písm. d), so sumami dôchodkovej dávky, na ktorej výplatu vznikne nárok odo dňa, ktorým prestane byť fyzickou osobou uvedenou v § 4 ods. 1 písm. d). Sumy vyplatené na predčasnóm starobnom dôchodku po zániku nároku na výplatu predčasného starobného dôchodku podľa odseku 6 prvej vety sa zúčtujú so sumami predčasného starobného dôchodku, na ktorého výplatu opätovne vznikne nárok alebo so sumami starobného dôchodku podľa § 69a ods. 1.

Určenie sumy predčasného starobného dôchodku

§ 68

(1) Suma predčasného starobného dôchodku sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty zníženej o 0,5 % za každých začatých 30 dní odo dňa vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

(2) Ak poistenec bol dôchodkovo poistený z dôvodu právneho vzťahu na základe dohody určenej podľa § 227a počas poberania predčasného starobného dôchodku alebo jeho časti, suma predčasného starobného dôchodku sa od 1. januára kalendárneho roka, v ktorom sa určuje suma predčasného starobného dôchodku, určí tak, že k sume predčasného starobného dôchodku vyplácané k 1. januáru kalendárneho roka sa pripočíta suma určená ako súčin súčtu jednej polovice osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia poistenca v právnom vzťahu na základe dohody určenej podľa § 227a v predchádzajúcom kalendárnom roku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; o určení sumy predčasného starobného dôchodku sa rozhodne do 31. marca kalendárneho roka, v ktorom

sa určuje suma predčasného starobného dôchodku. Ak poistencovi podľa prvej vety zaniklo dôchodkové poistenie v kalendárnom roku, v ktorom sa určila suma predčasného starobného dôchodku podľa prvej vety alebo sa neurčila suma predčasného starobného dôchodku podľa prvej vety z dôvodu, že v predchádzajúcom kalendárnom roku nezískal obdobie dôchodkového poistenia v právnom vzťahu na základe dohody určenej podľa § 227a, suma predčasného starobného dôchodku sa na základe žiadosti o určenie sumy predčasného starobného dôchodku tohto poistenca určí tak, že k sume predčasného starobného dôchodku vyplácaného ku dňu zániku dôchodkového poistenia v právnom vzťahu na základe dohody určenej podľa § 227a sa pripočíta suma určená ako súčin súčtu jednej polovice osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia v kalendárnom roku, v ktorom zaniklo dôchodkové poistenie, a aktuálnej dôchodkovej hodnoty.

(3) Ak poistenec bol povinne dôchodkovo poistený ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba po priznaní predčasného starobného dôchodku, k sume predčasného starobného dôchodku vyplácaného ku dňu zániku nároku na jeho výplatu sa odo dňa zániku tohto dôchodkového poistenia pripočíta suma určená ako súčin súčtu osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia a aktuálnej dôchodkovej hodnoty platnej ku dňu nasledujúcemu po zániku tohto dôchodkového poistenia. Na hodnotu osobného mzdového bodu podľa prvej vety prevyšujúcu hodnotu 3 sa neprihliada.

(4) Ak sa predčasný starobný dôchodok ku dňu zániku nároku na jeho výplatu vyplácal v sume jednej polovice z dôvodu jeho súbehu s vdovským dôchodkom alebo vdoveckým dôchodkom, pri určení sumy predčasného starobného dôchodku podľa odsekov 2 a 3 sa prihliada na sumu predčasného starobného dôchodku, ktorá by patrila bez jeho zníženia z tohto dôvodu.

(5) Na určenie sumy predčasného starobného dôchodku poistenca, ktorý je sporiteľ podľa osobitného predpisu,¹⁾ platí § 66 ods. 6 rovnako.

(6) Pre všeobecný vymeriavací základ na určenie osobného mzdového bodu za predposledný rok a posledný rok dôchodkového poistenia po vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok platí § 66 ods. 8 rovnako.

(7) Suma predčasného starobného dôchodku podľa odsekov 2 a 3 sa určí v kalendárnom roku len raz.

§ 68a

Suma predčasného starobného dôchodku sa určí ako rozdiel fiktívnej sumy predčasného starobného dôchodku a sumy starobného dôchodku alebo invalid-

ného dôchodku vyplácaného podľa predpisov Českej republiky, ak ide o poistenca podľa § 66a ods. 1; § 66a ods. 2 až 5 platí rovnako.

§ 69

Vylúčenie nároku na starobný dôchodok

Poistenec, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, nemá nárok na starobný dôchodok.

§ 69a

(1) Predčasný starobný dôchodok po dovriešení dôchodkového veku je starobný dôchodok.

(2) Ak poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, nebol predčasný starobný dôchodok vyplácaný nepretržite od vzniku nároku na tento dôchodok do dovriešenia dôchodkového veku, sa určí na žiadosť poistenca znovu. Suma starobného dôchodku podľa odseku 1, na ktorú mal poistenec nárok v deň dovriešenia dôchodkového veku, sa určí na výplatu starobného dôchodku, ktorého suma bola určená podľa odseku 1 určená podľa § 68 ods. 2 a 3 a zvýšená podľa § 82 sa zvýši o 0,5 % za každých začatých 30 dní, počas ktorých netrval nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku; § 82 ods. 5 sa v tomto prípade neuplatní.

(3) Nárok na výplatu starobného dôchodku, ktorého suma bola určená podľa odseku 2, vznikne odo dňa podania žiadosti poistencom, najskôr dňom dovriešenia dôchodkového veku.

ŠTVRTÝ DIEL

INVALIDNÝ DÔCHODOK

§ 70

Podmienky nároku na invalidný dôchodok

(1) Poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

(2) Fyzická osoba má nárok na invalidný dôchodok aj vtedy, ak sa stala invalidnou v období, v ktorom je nezaopatreným dieťaťom a má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt. Nárok na invalidný dôchodok tejto fyzickej osobe vzniká najskôr odo dňa dovriešenia 18 rokov veku. Nárok na invalidný dôchodok má aj fyzická osoba, ktorá sa stala invalidnou počas doktorandského štúdia v dennej forme, nedovršila 26 rokov veku a má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt.

§ 71

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť

(1) Poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

(2) Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

(3) Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.²⁾

(4) Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

- a) lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a
- b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

(5) Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4.

(6) Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

(7) Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú.

(8) Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmienujúcich dlhodobu ne-

priaznivý zdravotný stav.

(9) Ak v prílohe č. 4 nie je uvedený zdravotný postihnutie, ktoré je príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, určí sa miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách podľa takého zdravotného postihnutia uvedeného v tejto prílohe, ktoré je s jeho funkčným dopadom najviac porovnateľné.

(10) Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav na účely invalidity sa posúdi opätovne, ak sa predpokladá zmena vo vývoji zdravotného stavu a zmena schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

§ 72

(1) Počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok poistenca vo veku

- a) do 20 rokov je menej ako jeden rok,
- b) nad 20 rokov do 24 rokov je najmenej jeden rok,
- c) nad 24 rokov do 28 rokov je najmenej dva roky,
- d) nad 28 rokov do 34 rokov je najmenej päť rokov,
- e) nad 34 rokov do 40 rokov je najmenej osem rokov,
- f) nad 40 rokov do 45 rokov je najmenej 10 rokov,
- g) nad 45 rokov je najmenej 15 rokov.

(2) Počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok sa zisťuje z obdobia pred vznikom invalidity.

(3) Poistencovi, ktorý sa stal invalidný v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, a fyzickej osobe, ktorá sa stala invalidná v období, v ktorom je nezaopatrené dieťa alebo doktorand v dennej forme štúdia a nedovŕšila 26 rokov veku, sa podmienka počtu rokov dôchodkového poistenia uvedená v odseku 1 považuje za splnenú.

Určenie sumy invalidného dôchodku

§ 73

(1) Suma invalidného dôchodku poistenca, ktorý má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

(2) Suma invalidného dôchodku poistenca, ktorý má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 %, sa určí ako súčin percentuálneho poklesu schopnosti poistenca vykonávať zárobkovú činnosť, priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku

dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

(3) Suma invalidného dôchodku fyzickej osoby uvedenej v § 70 ods. 2, ktorá má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, sa určí ako súčin osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako. Osobný mzdový bod sa určuje na hodnotu 0,67.

(4) Suma invalidného dôchodku fyzickej osoby uvedenej v § 70 ods. 2, ktorá má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 %, sa určí ako súčin percentuálneho poklesu schopnosti tejto fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť, osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako. Na určenie osobného mzdového bodu platí odsek 3 druhá veta rovnako.

(5) Suma invalidného dôchodku poistenca vo veku do 20 rokov, ktorý nezískal obdobie povinného dôchodkového poistenia a bol len dobrovoľne dôchodkovo poistený menej ako jeden rok, získal obdobie dôchodkového poistenia len dodatočným zaplatením poistného podľa § 142 ods. 3 za obdobie kratšie ako jeden rok alebo získal obdobie dobrovoľného dôchodkového poistenia a obdobie dôchodkového poistenia dodatočným zaplatením poistného podľa § 142 ods. 3, ktorých celková dĺžka je kratšia ako jeden rok, a má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, sa určí ako súčin osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako. Na určenie osobného mzdového bodu platí odsek 3 druhá veta rovnako.

(6) Suma invalidného dôchodku poistenca vo veku do 20 rokov, ktorý nezískal obdobie povinného dôchodkového poistenia a bol len dobrovoľne dôchodkovo poistený menej ako jeden rok, získal obdobie dôchodkového poistenia len dodatočným zaplatením

poistného podľa § 142 ods. 3 za obdobie kratšie ako jeden rok alebo získal obdobie dobrovoľného dôchodkového poistenia a obdobie dôchodkového poistenia dodatočným zaplatením poistného podľa § 142 ods. 3, ktorých celková dĺžka je kratšia ako jeden rok, a má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 %, sa určí ako súčin percentuálneho poklesu schopnosti tohto poistenca vykonávať zárobkovú činnosť, osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako. Na určenie osobného mzdového bodu platí odsek 3 druhá veta rovnako.

[účinnosť od 1. januára 2023]

(5) Suma invalidného dôchodku poistenca vo veku do 20 rokov, ktorý nezískal obdobie povinného dôchodkového poistenia a bol len dobrovoľne dôchodkovo poistený menej ako jeden rok, získal obdobie dôchodkového poistenia len dodatočným zaplatením poistného podľa § 142 ods. 5 za obdobie kratšie ako jeden rok alebo získal obdobie dobrovoľného dôchodkového poistenia a obdobie dôchodkového poistenia dodatočným zaplatením poistného podľa § 142 ods. 5, ktorých celková dĺžka je kratšia ako jeden rok, a má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, sa určí ako súčin osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako. Na určenie osobného mzdového bodu platí odsek 3 druhá veta rovnako.

(6) Suma invalidného dôchodku poistenca vo veku do 20 rokov, ktorý nezískal obdobie povinného dôchodkového poistenia a bol len dobrovoľne dôchodkovo poistený menej ako jeden rok, získal obdobie dôchodkového poistenia len dodatočným zaplatením poistného podľa § 142 ods. 5 za obdobie kratšie ako jeden rok alebo získal obdobie dobrovoľného dôchodkového poistenia a obdobie dôchodkového poistenia dodatočným zaplatením poistného podľa § 142 ods. 5, ktorých celková dĺžka je kratšia ako jeden rok, a má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 %, sa určí ako súčin percentuálneho poklesu schopnosti tohto poistenca vykonávať zárobkovú činnosť, osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému

sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako. Na určenie osobného mzdového bodu platí odsek 3 druhá veta rovnako.]

(7) Na určenie obdobia od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku sa pri určení dôchodkového veku výchova dieťaťa nezohľadňuje.

§ 73a

(1) Suma invalidného dôchodku sa určí ako rozdiel fiktívnej sumy invalidného dôchodku podľa odseku 2 a sumy invalidného dôchodku alebo starobného dôchodku vyplácaného podľa predpisov Českej republiky, ak ide o poistenca podľa § 66a ods. 1.

(2) Fiktívna suma invalidného dôchodku sa určí ako suma invalidného dôchodku podľa tohto zákona alebo podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok je priznaný podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, so zohľadnením obdobia dôchodkového poistenia získaného po 31. decembri 1992 podľa predpisov Slovenskej republiky a československého obdobia dôchodkového poistenia podľa § 60 ods. 9. Podmienka poklesu zárobku na nárok na výplatu čiastočného invalidného dôchodku podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 sa považuje za splnenú.

(3) Na určenie sumy invalidného dôchodku podľa odseku 1 sa na

- a) starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok upravený podľa predpisov Českej republiky vzťahuje § 66a ods. 3 rovnako,
- b) prepočítanie starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku podľa predpisov Českej republiky vzťahuje § 66a ods. 4 rovnako.

(4) Suma invalidného dôchodku podľa odseku 1 nesmie byť nižšia ako suma invalidného dôchodku, ktorá je v súlade s osobitným predpisom^{55c)} určená podľa tohto zákona alebo podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok je priznaný podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004.

PIATY DIEL VDOVSKÝ DÔCHODOK A VDOVECKÝ DÔCHODOK

§ 74

Podmienky nároku na vdovský dôchodok a nároku na vdovecký dôchodok

(1) Vdova má nárok na vdovský dôchodok po manželovi, ktorý

- a) ku dňu smrti bol poberateľom starobného dôchodku, invalidného dôchodku alebo mal nárok na predčasný starobný dôchodok,
- b) ku dňu smrti splnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo získal počet rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok, alebo
- c) zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

(2) Vdova má nárok na výplatu vdovského dôchodku počas jedného roka od smrti manžela.

(3) Po uplynutí obdobia uvedeného v odseku 2 má vdova nárok na výplatu vdovského dôchodku, ak

- a) sa stará o nezaopatrené dieťa,
- b) je invalidná z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % alebo
- c) vychovala aspoň tri deti,
- d) dovŕšila vek 52 rokov a vychovala dve deti,
- e) dovŕšila dôchodkový vek.

(4) Nezaopatrené dieťa podľa odseku 3 písm. a) je dieťa, ktoré má po zomretom rodičovi nárok na sirotský dôchodok, a dieťa, ktoré bolo v rodine zomretého vychovávané, ak ide o vlastné dieťa alebo osvojené dieťa vdovy alebo ak bolo dieťa vdove alebo zomretému manželovi zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu počas trvania manželstva.

(5) Nárok na vdovský dôchodok zaniká

- a) uzatvorením manželstva,
- b) dňom právoplatnosti rozhodnutia súdu, podľa ktorého vdova úmyselným trestným činom spôsobila smrť manžela.

(6) Na nárok vdovca na vdovecký dôchodok po manželke platia odseky 1 až 5 rovnako.

§ 75

Suma vdovského dôchodku a vdoveckého dôchodku

(1) Suma vdovského dôchodku je 60 % starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku, na ktorý mal alebo by mal nárok zomretý manžel ku dňu smrti. Ak sú splnené podmienky nároku na dva dôchodky, vdovský dôchodok sa určí z vyššieho dôchodku.

(2) Suma vdovského dôchodku po poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, je 60 % predčasného starobného dôchodku, na ktorý mal nárok zomretý manžel ku dňu smrti, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Suma vdovského dôchodku po poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, ktorý nebol vyplácaný nepretržite od vzniku nároku na tento dôchodok do dňa smrti poistenca, ak zomrel pred dovŕšením dôchodkového veku, je 60 % predčasného starobného dôchodku, na ktorý mal nárok v deň smrti, určeného podľa

§ 68 ods. 2 a 3 a zvýšeného podľa § 82, ktorý sa zvýši o 0,5 % za každých začatých 30 dní, počas ktorých netrval nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku. Suma vdovského dôchodku po poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, ktorý nebol vyplácaný nepretržite od vzniku nároku na tento dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku poistenca, ak zomrel v deň dovŕšenia dôchodkového veku alebo neskôr, je 60 % starobného dôchodku podľa § 69a ods. 2.

(4) Na určenie sumy vdovského dôchodku sa zohľadňuje suma starobného dôchodku a suma invalidného dôchodku bez jej zvýšenia na sumu minimálneho dôchodku.

(5) Na určenie sumy vdoveckého dôchodku platia odseky 1 až 4 rovnako.

ŠIESTY DIEL SIROTSKÝ DÔCHODOK

§ 76

Podmienky nároku na sirotský dôchodok

(1) Nárok na sirotský dôchodok má nezaopatrené dieťa, ktorému zomrel rodič alebo osvojiteľ dieťaťa, ak rodič alebo osvojiteľ ku dňu smrti bol poberateľom starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku, mal nárok na predčasný starobný dôchodok alebo ku dňu smrti získal počet rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok, alebo splnil podmienky nároku na starobný dôchodok, alebo zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

(2) Nárok na sirotský dôchodok nevzniká nezaopatrenému dieťaťu v pestúnskej starostlivosti po pestúnovi alebo po jeho manželovi.

(3) Nárok na výplatu sirotského dôchodku zaniká osvojením nezaopatreného dieťaťa. Zrušením osvojenia nárok na výplatu sirotského dôchodku vznikne znovu. Nárok na výplatu sirotského dôchodku zaniká aj dňom, ktorým dieťa prestalo byť nezaopatreným dieťaťom. Nárok na výplatu sirotského dôchodku sa obnoví odo dňa, ktorým dieťa znovu začalo byť nezaopatreným dieťaťom.

(4) Nárok na sirotský dôchodok zaniká dňom právoplatnosti rozhodnutia súdu, podľa ktorého nezaopatrené dieťa úmyselne spôsobilo smrť fyzickej osoby, po ktorej vznikol nárok na sirotský dôchodok.

(5) Nárok na sirotský dôchodok zaniká vždy dovŕšením 26. roku veku dieťaťa.

§ 77

Suma sirotského dôchodku

(1) Suma sirotského dôchodku je 40 % starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku, na ktorý mal alebo by mal nárok rodič alebo osvojiteľ dieťaťa, ktorého smrťou vznikol nezaopatrenému dieťaťu nárok

na sirotský dôchodok.

(2) Suma sirotského dôchodku po poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, je 40 % predčasného starobného dôchodku, na ktorý mal nárok zomretý rodič alebo osvojiteľ dieťaťa ku dňu smrti, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Suma sirotského dôchodku po poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, ktorý nebol vyplácaný nepretržite od vzniku nároku na tento dôchodok do dňa smrti poistenca, ak zomrel pred dovŕšením dôchodkového veku, je 40 % predčasného starobného dôchodku, na ktorý mal nárok v deň smrti, určeného podľa § 68 ods. 2 a 3 a zvýšeného podľa § 82, ktorý sa zvýši o 0,5 % za každých začatých 30 dní, počas ktorých netrval nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku. Suma sirotského dôchodku po poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, ktorý nebol vyplácaný nepretržite od vzniku nároku na tento dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku poistenca, ak zomrel v deň dovŕšenia dôchodkového veku alebo neskôr, je 40 % starobného dôchodku podľa § 69a ods. 2.

(4) Ak zomretý rodič alebo osvojiteľ dieťaťa splnil podmienky nároku na dva dôchodky, sirotský dôchodok sa určí z vyššieho dôchodku.

(5) Na určenie sumy sirotského dôchodku sa zohľadňuje suma starobného dôchodku a suma invalidného dôchodku bez jej zvýšenia na sumu minimálneho dôchodku.

SIEDMY DIEL 13. DÔCHODOK

§ 77a

Podmienky nároku na 13. dôchodok

Nárok na 13. dôchodok a nárok na jeho výplatu má poistenc, ktorý má v novembri kalendárneho roka nárok na výplatu starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku, sirotského dôchodku alebo sociálneho dôchodku.

§ 77b

Určenie sumy 13. dôchodku

(1) Suma 13. dôchodku je vo výške priemernej mesačnej sumy príslušnej dôchodkovej dávky vykázananej Sociálnou poisťovňou k 31. decembru kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa určuje suma 13. dôchodku.

Príslušnou dôchodkovou dávkou podľa prvej vety pre

a) invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu

schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, invalidný dôchodok podľa § 266 a sociálny dôchodok je invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, b)

- b) invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 % je invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 %.

(2) Suma 13. dôchodku poistenca, ktorého suma dôchodkovej dávky bola určená s prihliadnutím na obdobie

- a) poistenia získané v cudzine podľa osobitného predpisu⁴⁾ alebo podľa medzinárodnej zmluvy, je pomerná časť priemernej mesačnej sumy príslušnej dôchodkovej dávky podľa odseku 1, ktorá zodpovedá pomernej časti, v akej sa priznal čiastkový dôchodok podľa predpisov Slovenskej republiky,

- b) výkonu služby policajta a profesionálneho vojaka, ktoré zakladá nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu,²⁾ sa určí ako súčin priemernej mesačnej sumy príslušnej dôchodkovej dávky podľa odseku 1 a koeficientu určeného ako podiel počtu rokov dôchodkového poistenia podľa tohto zákona, bez zohľadnenia obdobia výkonu služby policajta a profesionálneho vojaka, ktorý nebol získaný v rozsahu zakladajúcom nárok na starobný dôchodok, a počtu rokov dôchodkového poistenia podľa tohto zákona so zohľadnením obdobia výkonu služby policajta a profesionálneho vojaka.

(3) Pri súbehu nárokov na dva alebo viaceré 13. dôchodky podľa tohto zákona alebo pri súbehu nárokov na dva alebo viaceré 13. dôchodky podľa tohto zákona a podľa osobitného predpisu,^{56aa)} sa vypláti len jeden 13. dôchodok, a to ten, ktorého suma je najvyššia. Ak je suma 13. dôchodku podľa tohto zákona a podľa osobitného predpisu^{56aa)} rovnaká, vypláti sa 13. dôchodok podľa tohto zákona.

(4) 13. dôchodok sa vypláti v deň splatnosti dôchodkovej dávky v novembri kalendárneho roka, ak § 116 ods. 3 neustanovuje inak.

ÔSMY DIEL SPOLOČNÉ USTANOVENIA O DÔCHODKOVÝCH DÁVKACH

§ 78

(1) Povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnej osobe a dobrovoľne dôchodkovo po-

istenej osobe, ktoré nezaplatili včas a v správnej sume poistné na dôchodkové poistenie za obdobie, za ktoré boli povinné platiť poistné na dôchodkové poistenie, sa toto obdobie započíta na nárok na starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok a invalidný dôchodok a na určenie ich sumy ako obdobie dôchodkového poistenia odo dňa, v ktorom bola zaplatená celá suma dlžného poistného na dôchodkové poistenie. To platí aj na nárok na vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok a sirotský dôchodok po fyzickej osobe uvedenej v prvej vete a na určenie ich sumy, ak vdova, vdovec alebo sirota zaplatili dlžnú sumu poistného na dôchodkové poistenie po fyzickej osobe uvedenej v prvej vete. Na účely určenia sumy starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku zomretého poistenca sa poistné zaplatené podľa druhej vety považuje za zaplatené ku dňu jeho smrti.

(2) Ak sa na základe dodatočného daňového priznania alebo na základe dodatočného platobného výmeru vydaného správcom dane zmení vymeriavací základ samostatne zárobkovo činnej osoby, z ktorého už bola určená tejto osobe dôchodková dávka, zmena sumy dôchodkovej dávky sa vykoná od splátky dôchodkovej dávky splatnej po kalendárnom mesiaci, v ktorom poberateľ tejto dávky

- a) bol povinný predložiť výpis z dodatočného daňového priznania Sociálnej poisťovni alebo v ktorom nadobudol právoplatnosť dodatočný platobný výmer,

- b) doplatil poistné na dôchodkové poistenie, ak vymeriavací základ samostatne zárobkovo činnej osoby zistený na základe dodatočného daňového priznania alebo na základe dodatočného platobného výmeru je vyšší ako vymeriavací základ samostatne zárobkovo činnej osoby, z ktorého bola povinná platiť poistné na dôchodkové poistenie. [účinnosť od 1. januára 2023]

(2) Ak sa na základe dodatočného daňového priznania alebo právoplatného rozhodnutia vydaného vo vyrubovacom konaní správcom dane zmení vymeriavací základ samostatne zárobkovo činnej osoby, z ktorého už bola určená dôchodková dávka, zmena sumy dôchodkovej dávky sa vykoná od splátky dôchodkovej dávky splatnej po kalendárnom mesiaci, v ktorom

- a) poberateľ dávky podal dodatočné daňové priznanie správcovi dane alebo v ktorom nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie vydané vo vyrubovacom konaní správcom dane, alebo

- b) poberateľ dávky doplatil poistné na dôchodkové poistenie, ak vymeriavací základ samostatne zárobkovo činnej osoby zistený na základe dodatočného daňového priznania alebo právoplatného rozhodnutia vydaného vo vyrubovacom konaní

správcom dane je vyšší ako vymeriavací základ samostatne zárobkovo činnnej osoby, z ktorého bola povinná platiť poistné na dôchodkové poistenie.

(3) Ak poistenec nie je povinný platiť poistné na dôchodkové poistenie predadvkami za obdobie dôchodkového poistenia získané v zúčtovacom období po splnení podmienok nároku na starobný dôchodok alebo po priznaní predčasného starobného dôchodku z dôvodu dosiahnutia maximálneho ročného vymeriavacieho základu, na určenie sumy starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku sa úhm vymeriavacích základov zo zárobkovej činnnosti, z ktorých bolo v zúčtovacom období zaplatené poistné na dôchodkové poistenie predadvkami, určí na deň trvania dôchodkového poistenia v zúčtovacom období; to platí aj vtedy, ak vymeriavací základ zo zárobkovej činnnosti je upravený na základe právoplatného rozhodnutia o výsledku ročného zúčtovania.]

§ 78a

Na účely určenia sumy starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku zomretého poistenca sa poistné zaplatené dodatočne podľa § 142 ods. 3 považuje za zaplatené ku dňu jeho smrti.

[účinnosť od 1. januára 2023]

Na účely určenia sumy starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku zomretého poistenca sa poistné zaplatené dodatočne podľa § 142 ods. 5 považuje za zaplatené ku dňu jeho smrti.]

§ 79

Zrušený.

§ 79a

Suma starobného dôchodku a predčasného starobného dôchodku poistenca, ktorý poberá alebo poberal invalidný dôchodok, sa nesmie určiť z nižšieho priemerného osobného mzdového bodu, než z ktorého sa určila suma invalidného dôchodku.

§ 80

Starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok a invalidný dôchodok sa nevypláca počas obdobia, v ktorom z dôvodu dočasnej pracovnej neschopnosti má poistenec nárok na náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca podľa osobitného predpisu⁵¹⁾ alebo nemocenské, ak dočasná pracovná neschopnosť vznikla pred priznaním starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku.

§ 81

Súbeh nárokov

na výplatu dôchodkových dávok

(1) Ak poberateľ invalidného dôchodku splní podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku, vypláca sa dôchodková dávka, ktorej suma je vyššia. Pri rovnakej sume týchto dôchodkových dávok vypláca sa dôchodková dávka, ktorú si poistenec zvolil. Dňom úpravy výplaty dôchodkových dávok pre súbeh ich nárokov zaniká nárok na dôchodkovú dávku, ktorá sa nevypláca. Ak poistenec splnil podmienky nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 a 2 alebo podľa § 70 ods. 1 a poberá invalidný dôchodok podľa § 266, vypláca sa invalidný dôchodok, ktorého suma je vyššia; druhá veta a tretia veta platia rovnako.

(2) Ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku a podmienky nároku na výplatu vdovského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku, alebo sirotského dôchodku alebo ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu vdovského dôchodku a sirotského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku, vypláca sa v plnej sume z týchto dôchodkových dávok tá dávka, ktorá je vyššia, a z dôchodkovej dávky, ktorej suma je nižšia, sa vypláca jedna polovica. Pri rovnakej sume dôchodkových dávok sa vypláca v sume jednej polovice vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok alebo sirotský dôchodok. Pri rovnakej sume vdovského dôchodku a sirotského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku sa vypláca v sume jednej polovice dôchodok, ktorý si poistenec zvolil.

(3) Ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu invalidného dôchodku a podmienky nároku na výplatu vdovského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku a podmienky nároku na výplatu sirotského dôchodku alebo sirotských dôchodkov obojstranne osiroteneho dieťaťa, vypláca sa v plnej sume dôchodková dávka, ktorá je vyššia alebo najvyššia, a zostávajúce dôchodkové dávky sa vyplácajú v sume jednej polovice. Pri rovnakej sume dôchodkových dávok sa vyplácajú v sume jednej polovice vdovský dôchodok alebo vdovecký dôchodok a sirotský dôchodok alebo sirotské dôchodky.

(4) Ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu vdovského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku a podmienky nároku na výplatu sirotských dôchodkov obojstranne osiroteneho dieťaťa, vypláca sa v plnej sume dôchodková dávka, ktorá je vyššia alebo najvyššia, a zostávajúce dôchodkové dávky v sume jednej polovice. Pri rovnakej sume dôchodkových dávok sa vypláca v plnej sume dôchodková dávka, ktorú si

poistenec zvolil.

(5) Ak priznaním alebo vznikom nároku na výplatu starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku alebo sirotského dôchodku dôjde k súbehu nárokov na výplatu dôchodkov, o súbehu nárokov na výplatu dôchodkov sa rozhodne po zvýšení dôchodku, prípadne dôchodkov podľa § 82.

(6) Pri vzniku nárokov na výplatu vdovského dôchodku a sirotského dôchodku alebo sirotských dôchodkov a pri vzniku nárokov na výplatu vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku alebo sirotských dôchodkov po tom istom poistencovi nesmie úhrn sumy týchto dôchodkových dávok presiahnuť 100 % dôchodkovej dávky zomretého poistenca, na ktorú mal alebo by bol mal nárok ku dňu smrti; to neplatí, ak k prekročeniu tejto sumy došlo z dôvodu zaokrúhľovania dôchodkových dávok podľa § 116 ods. 8. Ak úhrn dôchodkových dávok presiahne túto sumu, suma každej z uvedených dôchodkových dávok sa zníži pomerne tak, aby suma uvedená v prvej vete nebola prekročená. To platí rovnako aj pre úhrn súm sirotských dôchodkov po tom istom zomretom poistencovi. Ak niektorému z poberateľov uvedených dôchodkových dávok zanikne nárok na túto dôchodkovú dávku alebo vznikne nárok na túto dôchodkovú dávku aj ďalšiemu poberateľovi, sumy dôchodkových dávok ostatných poberateľov po tom istom poistencovi sa úmerne upravujú tak, aby dosiahli sumu uvedenú v prvej vete vrátane zvýšenia, ktoré by k nej patrilo podľa § 82 ku dňu, v ktorom sa sumy dôchodkových dávok úmerne upravujú.

(7) Na účely odsekov 1 až 3, 5 a 6 sa zohľadňuje

- a) suma starobného dôchodku a suma invalidného dôchodku bez jej zvýšenia na sumu minimálneho dôchodku,
- b) úhrn sumy vyrovnávacieho príplatku a sumy starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku, na ktorých výplatu vznikol nárok.

(7) Na účely odsekov 1 až 3, 5 a 6 sa zohľadňuje suma starobného dôchodku a suma invalidného dôchodku bez jej zvýšenia na sumu minimálneho dôchodku.

§ 82

Zvyšovanie dôchodkových dávok

(1) Dôchodková dávka vyplácaná k 1. januáru príslušného kalendárneho roka a dôchodková dávka priznaná od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka sa zvyšuje o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov vykázaného štatistickým úradom za prvý polrok kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku.

(2) Príslušný kalendárny rok je rok, v ktorom sa zvýšenie dôchodkových dávok vykonáva. Dôchodková dávka vyplácaná k 1. januáru príslušného kalendárneho roka sa zvyšuje od 1. januára príslušného kalendárneho roka a dôchodková dávka priznaná od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka sa zvyšuje odo dňa jej priznania.

(3) Na zvýšenie dôchodkovej dávky je rozhodujúca mesačná suma dôchodkovej dávky bez jej zvýšenia na sumu minimálneho dôchodku vyplácaná ku dňu, od ktorého sa zvyšuje.

(4) Starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok a invalidný dôchodok, ktoré sa v príslušnom kalendárnom roku nevypĺcajú z dôvodu poskytovania náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca podľa osobitného predpisu⁽⁵¹⁾ alebo nemocenského, na ktoré vznikol nárok pred priznaním starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku, sa zvyšujú za príslušný kalendárny rok, v ktorom sa z uvedeného dôvodu nevypĺcajú. Toto zvýšenie patrí od vzniku nároku na výplatu týchto dôchodkov.

(5) Dôchodková dávka, ktorá sa v príslušnom kalendárnom roku nevypĺcala z dôvodu zániku nároku na jej výplatu, sa zvyšuje pri opätovnom vzniku nároku na jej výplatu za každý príslušný kalendárny rok, v ktorom sa dôchodková dávka nevypĺcala. Tieto zvýšenia patria od opätovného vzniku nároku na výplatu dôchodkovej dávky.

(6) Ak je dôchodková dávka upravená z dôvodu súbehu s inou dôchodkovou dávkou, pri prvej zmene sumy vyplácanej dôchodkovej dávky, ktorá súvisí s dôvodom zníženia dôchodkovej dávky, sa určí zvýšenie odo dňa zmeny.

(7) Pri súbehu nárokov na viac dôchodkových dávok sa zvyšuje každá z týchto dôchodkových dávok.

(8) Vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok a sirotský dôchodok sa v príslušnom kalendárnom roku nezvyšujú, ak ich suma bola určená zo starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku zvýšeného v príslušnom kalendárnom roku.

(9) Zvýšenie dôchodkových dávok sa zlučuje s dôchodkovou dávkou.

(10) Na 13. dôchodok sa odseky 1 až 9 nevzťahujú.

§ 82a

Prevod dôchodkových práv vo vzťahu k dôchodkovému systému Európskej únie

(1) Poistenec, ktorý sa stal úradníkom alebo iným zamestnancom inštitúcie alebo orgánu Európskej únie^(56a) (ďalej len „úradník“), po skončení vykonáva-